

STUURKOLOM

ORGAAN VAN DE MILITAIRE LUCHTVAART

DE M.L. IN JULI

HET NIEUWS VAN DE MAAND

Het Commando

Gedurende liet verlof van den C. M. L. werd liet Com-, mando waargenomen door Lt. Kol. R. E. Jesstrun. De S. O. A., Lt. Kol. G. A. Wartena, vertrok in het begin der maand op dienstreis naar Nederland.

Arva gehuldigd.

Op Zaterdag, 21 Juni, bood de bevolking der kampongs gelegen rond het vliegveld Semplak, nabij Buitenzorg, aan het personeel van het Arva-squadron, hetwelk op dit veld is gestationneerd, een slamatan aan, als blijk van erkentelijkheid voor het goede werk door dit squadron in deze omgeving verricht.

In de enkele maanden, dat dit squadron zich in het Ruitenzorgselle bevindt, heeft het een belangrijke bijdrage geleverd tot het herstellen van normale toestanden in deze omgeving. Rampok en terreur zijn zienderoogen verminderd en de bevolking kan zich daardoor thans weer veilig aan haar dagtaak wijden.

Voor de slamatan, die op het vliegveld gehouden werd, bestond een enorme belangstelling. De assistent-wedana vertolkte de algemeene gevoelens in een dans en overhandigde, als blijk van goede trouw, een kris aan den controleur, die het wapen daarop teruggaf om te toonen, dat hij vertrouwen had in de loyaliteit van hen namens wie hij deze kris ontving.

Embassy tower (12 V.B.).

Beëediging.

Op 14 Juni werden de volgende Officiëren van het K.N.I.L., ingedeeld bij de M. L. beëdigd: W. de Groot, H. J. Weyschede, J. S. E. Maul, R. J. Timmer, J. Holst, S. M. L. Lakeman en A. P. F. Pereira, en de volgende Onder-luitenants van de M. L.: J. R. Oosterlaar, P. Lok, T. H. A. Geelhoed, A. J. van Dooremolen en T. v. d. Dolder, alsmede eenige K. L. Officiëren, te weten: M. P. Nieuwenhuizen, M. G. Colthoff en J. H. Beckers.

Tenslotte legden de volgende bij de M. L. ingedeelde K. L. Officiëren de belofte af: G. L. van Schaik en J. H. Scheltema.

De M. L. in de aether.

In de maand Juni werd een begin gemaakt met pro- paganda- uitzendingen der Militaire Luchtvaart over Indië en naar Nederland.

Voortaan zal de M. L. iedere Woensdagmiddag te 17.30 uur — Batavia-tijd — voor de microfoon van Radio-Batavia verschijnen, op de volgende golflengten: 29, 32, 61 en 115 meter.

Iedere Vrijdag heeft een uitzending naar Nederland plaats, welke te 23.55 Batavia-tijd aanvangt, over de zenders PLA (16.1 meter) en PMA (15.5 meter).

Voorts zullen van tijd tot tijd extra uitzendingen naar Nederland plaats hebben.

De Woensdagmiddag-uitzendingen beoogen speciaal de interne M. L.-voorlichting. Er zullen nieuwsberichten omgeroepen worden en er bestaat gelegenheid om persoonlijke boodschappen te doen overbrengen. Medewerking van het geheele M. L.-personeel wordt verzocht.

Het gaat er om een band te leggen tusschen de onderdeden van de M. L. op de verschillende eilanden van den Archipel.

Zij die meenen een aardig praatje voor de microfoon te kunnen houden, worden verzocht naar Batavia te komen. Hiertoe zullen de noodige faciliteiten verleend worden. Voor nadere bijzonderheden wende men zich tot den Voorlichtingsdienst.

Directoraat Luchtvervoer.

Binnenkort zal de Res. Maj. W. C. Schoof eervol ontheven worden van de functie van secretaris bij het Directoraat Luchtvervoer.

Hij zal worden vervangen door den Res. 1sten Luitenant J. Dijkstra.

Vliegbases G. O. B.

Met ingang van 1 Juli wordt aan de Stal van den Inspecteur der Vliegbases in de Groote Oost en Borneo toegevoegd een Inspecteur Verkeersleiding. Deze zal aangeduid worden met de letters I. V. L. G. O. B. Zijn taak omvat de coördinatie van en de controle op alle verkeersleidings-aangelegenheden in het betrokken gebied.

Voorshands is voor deze functie aangewezen: de Res. 1ste Luitenant O. G. van Embden.

HET MOREEL IN DEN VELDSLAC

Lezing van Veldmaarschalk Montgomeij

II

Het doel van de discipline is het overwinnen van angst. Angst heeft tweeërlei aanzicht. Angst kan een mensch plotseling overvallen, door middel van zijn verbeelding. Een lijk in een greppel, of een graf langs den kant van den weg herinneren hem 'aan het gevaar, waarin hij verkeert. Hij realiseert zich plotseling, dat hijzelf ook gedood kan worden. Een van de functies van discipline is den geest te versterken, zoodat hij verzoend raakt met het zien van onplezierige tooneelen en die accepteert als normale alledaagscheden.

Angst kan iemand ook bekruipeu gedurende perioden van eentonigheid aan het front. Gedurende zulk een tijd heeft hij de gelegenheid, om de gevaren, die zijn leven bedreigen, te schatten. Angst, die werkt door de gedachte, kan op die manier de harde weerstandskorst van den man aantasten, zoodat hij zenuwachtig en angstig wordt. Discipline versterkt den geest, zoodat hij ontoegankelijk wordt voor de invretende werking van den angst.

Zij leert den mannen om hun gedachten binnen zekere afgebakende grenzen te beperken; zij prent de gewoonte van zelfbeheersching in. De grondslag van den angst is het zich bewust worden van de aanwezigheid van gevaar. De mensch wordt zich bewust van gevaar, wanneer hij iets tegenover zich voelt, dat machtiger is dan hijzelf. Het is belangrijk voor een soldaat, dat hij zijn individueel gevoel verliest en een niet los te maken onderdeel gaat worden van het bataljon, de divisie en het leger, waartoe hij behoort. Hier is het, dat de discipline haar waarde toont, want zij kan den man helpen zijn eigen persoonlijkheid te verliezen en een deel te worden van een grootere en sterkere eenheid. Het is op deze wijze, dat discipline vrees kan overwinnen.

Deze gemeenschapszin, verwekt door discipline, helpt de mannen om liet onbekende in het aangezicht te zien. De methode, waardoor het overwinnen van den angst bereikt wordt, is menschen in groepen te vereenigen onder gehoorzaamheid aan bevelen. Menschen hebben dit groepsverband noodig om hun beste krachten te kunnen geven. De discipline is erop gericht om in alle rangen een gevoel van eenheid te brengen, door ze te dwingen gezamenlijk aan orders te gehoorzamen, als één man. Dit gehoorzamen aan orders is een onmisbare voorwaarde voor goede discipline. De menschen leeren vertrouwen en aanmoediging te putten uit het verrichten van dezelfde bezigheden als hun kameraden; zij putten kracht en voldoening uit hun compagnie; hun eigen persoonlijkheden gaan op in de grootere en sterkere persoonlijkheid van hun „eenheid“.

De manschappen moeten leeren aan orders te gehoorzamen, ook wanneer al hun instincten zich ertegen verzetten die te gehoorzamen. Zij moeten ze leeren gehoorzamen in tijden van spanning, zoodat zij het ook zullen doen in tijden van gevaar. Zij moeten leeren om, onder welke omstandigheden ook, en ondanks alle moeilijkheden, hun opdracht uit te voeren. Op deze manier kan de, uit losse individuen met hun angsten en zwakheden bestaande massa, worden omgevormd tot een aaneengesloten geheel, dat gereed is tot handelen op het woord van den leider.

Discipline houdt in een opvatting over plicht. Niets kan in een crisis tot stand worden gebracht zonder gevoel van plicht. De schuldwach op een buitenpost houdt stand tegen den aanval in, omdat hij een gevoel van plicht heeft tegenover degenen achter hem. Dit plichtsgevoel is verkregen door discipline, omdat deze den mannen heeft geleerd orders te gehoorzamen als iets, dat vanzelf spreekt, te weten dat het verkeerd is ze niet te gehoorzamen, en goed — dus hun plicht — om het wél te doen. Voor de soldaten houdt dit geen abstracties in zooals Vrijheid, Rijkseenhed of Democratie. In het gevecht strekt het plichtsgevoel van den soldaat zich alleen uit tot de vrienden, die om hem heen zijn. Het is de taak van den jongeren leider om dit plichtsgevoel

aan te moedigen. Om kort te gaan; discipline tracht angst te overwinnen door menschen te vormen tot een samenhangend geheel, vereenigd door gehoorzaamheid aan bevelen. Zij is erop gericht een lichaam te scheppen, dat krachtig genoeg is om elk van zijn leden te dragen door gevaren en moeilijkheden heen, die zij ieder afzonderlijk niet onder de oogen zouden kunnen zien. Op deze manier wordt de kameraadschap bevorderd, die de derde factor van het moreel is.

Kameraadschap.

Het moreel kan niet goed zijn, tenzij de manschappen vriendschap voor elkaar gaan voelen; er moet een gemeenschapsgevoel groeien, die zal uitvloeien tot een geest van kameraadschap. Een leger is opgebouwd uit menselijke wezens, zoodat, hoeveel inspiratie er ook van den leider moge uitgaan op zijn mannen, hoe volmaakt de discipline ook moge zijn, toch het moreel hard en gevoelloos zal zijn, wanneer de warmte van de kameraadschap er niet aan wordt toegevoegd. Oorlog, ofschoon een ruw bedrijf, behoeft niet noodzakelijk grimmig te zijn. De manschappen moeten kunnen lachen en gekheid maken. Zij moeten prijs stellen op eikaars gezelschap en moeten humor uit het leven kunnen halen, zelfs in tijden van gevaar. Kameraadschap is gebaseerd op genegenheid en vertrouwen, die samen een atmosfeer scheppen van wederzijdschen goeden wil en een gevoel van saamhoorigheid. Menschen leeren vertrouwen in elkaar te hebben en op elkaar te rekenen naar gelang van ieders capaciteiten.

Kameraadschap is een machtig wapen tegen angst, omdat zij een man het gevoel geeft vrienden te hebben. Wanneer hij vrienden heeft zal hij kracht putten uit hun aanwezigheid, en hij zal er angstvallig voor waken hen in de steek te laten in het gevecht. Alle menschen hebben wel iets edelmoedigs en onzelfzuchtigs — iets nobels

— in zich, eln deze eigenschappen zullen naar voren komen in hun houding ten opzichte van hun Vrienden. Vriendschap maakt, dat menschen het beste geven wat zij te geven hebben.

Concludeerend kan men zeggen, dat kameraadschap onmisbaar is voor een hoog moreel, omdat zij den man omgeeft met eier atmosfeer van warmte en kracht op het moment dat zij zich koud en zwak voelt. Zijn beste instincten worden naar voren gebracht en de eischen, die de vriendschap aan hem stelt, sterken hem in het gevecht. Deze eischen zijn eveneens een uitdaging aan zijn zelfrespect, een eigenschap die wij nu als volgend punt moeten beschouwen.

Zelfrespect.

Van geen enkelen man kan gezegd worden dat hij een hoog moreel heeft, wanneer zelfrespect hem ontbreekt. Men moet soldaten aanmoedigen om zichzelf te allen tijde en onder alle omstandigheden te respecteren. Zelfrespect houdt in de vastbeslotenheid om persoonlijke maatstaven van zijn gedrag te handhaven. Een man die zichzelf respecteert zal zichzelf niet toestaan er slonzig uit te zien, of zijn kwartier te laten vervuilen; zelfs gedurende actie zal hij zooveel mogelijk zorgen dat zijn uiterlijk er niet onder lijdt. Het is de taak van den onderofficier om deze zijde van de discipline te bewaren; de taak van den officier is zelfrespect aan te moedigen en in te prenten.

Doeltreffendheid is onafscheidelijkheid van zelfrespect. De mannen moeten er trotsch op zijn alle opdrachten, die zij krijgen, te kunnen volbrengen. Zij moeten hef gevoel hebben goede soldaten te zijn, en daardoor waarde te hebben voor andere menschen. Zij kunnen dit gevoel krijgen doordat men hun vertrouwen schenkt. Een man die voelt dat hij vertrouwd wordt, zal daardoor zijn waarde voelen en onmiddellijk zelfrespect krijgen. Hij zal vertrouwen hebben in zijn vermogen om te vech-

IN MEMORIAM **Sergeant H. C. D. de Bock.**

Op 5 Juni j.l. overleed, na een kortstondige ziekte, de Landstorm Sergeant H. C. D. de Bock, ingedeeld bij de M. L. voor algemeene diensten.

Sergeant de Bock was op het Hoofdkwartier een bekende figuur.

Hij was beheerder van het Hq. ofdkwartier der M. L. en wijdde hieraan zijn beste krachten. Zijn heengaan, dat zeer onverwacht kwam, beteekende het verdwijnen van een figuur uit het Hoofdkwartiersleven, die daar zoo langzamerhand onverbrekkelijk aan verbonden scheen.

Doch niets is verbrekelijker dan een menschenleven.

Onze sympathie gaat uit naar zijn echtgenoot en kinderen.

Sergeant de Bock kwam voort uit het plantersmilieu. Hij was sedert 1920 militie-soldaat bij het K. N. I. L. en ingedeeld bij de Infanterie. Ook heeft hij bij de Marechaussee gediend. Later werd hij ingedeeld bij de Landstorm. Sedert December 1941 was hij hierbij gemobiliseerd. Hij was krijgsgevangene op Java en werd na de capitulatie van Japan te werk gesteld als hygiënisch leider van het vluchtelingenkamp A. M. S. te Batavia. Daarna was hij beheerder van het D. C. O.-gebouw te Batavia. Toen de D. C. O. uit het gebouw aan het Koningsplein verdween en dit geheel door de M. L. werd overgenomen, bleef Serg. de Bock op zijn post als beheerder en werd officieel ingedeeld bij het Depôt M. L.

Op 6 Juni had onder groote belangstelling de ter aarde bestelling van het stoffelijk overschot plaats.

ten. Mannen die vertrouwd worden, winnen aan zelfrespect. Het behoort tot de taak van den officier om zijn mannen de overtuiging bij te brengen dat hij hen vertrouwt. Zelfrespect is een eigenschap, die zich onmiddellijk en onvermijdelijk zal ontwikkelen, wanneer de drie reeds eerder genoemde factoren aanwezig zijn. Het is inderdaad juist dat zonder zelfrespect geen goed moreel kan bestaan; het is even juist te zeggen dat, wanneer maatstaven van leiderschap, discipline en kameraadschap in ruime mate aanwezig zijn, de mate van zelfrespect evenredig hoog is.

Toewijding aan een zaak.

Het is niet mogelijk de toewijding aan een zaak als basis te nemen, of zelfs maar als aanvullende factor voor een hoog moreel. Dit is iets dat een afzonderlijke plaats inneemt tusschen deze twee categorieën. Ik geloof niet, dat een soldaat sterk beïnvloed wordt door de gedachte aan de „zaak”; hij gaat niet voorwaarts over gevaarlijk terrein onder vuur, doordat hij een ideaal bewust najaagt. Hij vecht om redenen, die weinig zichtbaar verband houden met vrijheid of democratie. Er zijn vanzelfsprekend uitzonderingen, maar het rhetorische gezegde dat verkondigt, dat de soldaat „moet weten waar hij voor vecht”, en „datgene wat hij weet, moet beminnen”, mag geen verwarring stichten met het oog op het resultaat. Een feit is dat de soldaat inplaats van „met het vuur in de borst”, integendeel het gevecht in gaat met een koud gevoel in zijn binnenste. Zulke verklaringen moeten naar hun waarde geschat worden. Geen land zou een onpopulaire oorlog kunnen voeren; de oorlog moet door het volk geaccepteerd zijn, aangezien een democratie zich niet kan stellen tegenover de overtuiging van zijn burgers. De soldaat, als burger, moet dus overtuigd zijn van de rechtvaardigheid van zijn taak. Zijn reactie op de oorlogsverklaring moet er minstens een zijn van aanvaarding, zelfs al is deze passief. Hij moet er niet vijandig tegenover staan. De wijze, waarop het passief aanvaarden van den oorlog omgezet kan worden in een actief enthousiasme in het gevecht, werd reeds aangegeven in de vier basisfactoren.

Niettegenstaande dit, mag hetgeen ik hierboven uiteenzette, niet opgevat worden als zou ik den invloed die de „Z A A K” heeft op die officieren en manschappen, die erdoor bewogen worden, willen kleineeren. Voor deze weinigen zal de „ZAAK” een factor zijn die hen steunt en sterkt, en misschien voor hen helangerijker is dan een van de vier factoren die ik hierboven noemde.

(Wordt vervolgd)

Na de ramp van Gilze-Rijen.

Wij brengen eerbiedige hulde aan de nagedachtenis van:

res. 2e Luit. Wrn. A. A. Dobbe, oud 25 jaren, sgt. maj. vi. f. C.

Geertsma, oud 37 jaren, sgt. vl. telegr. A. M. M. Weyters, oud 20 jaren, res. sgt. vl. telegr. W. J. Kroeger, oud 30 jaren, res. sgt.

wrn. telegr. W. J. Vis, oud 22 jaren, adj. O. O. H. H. Beyers, oud

55 jaren, sgt. vl. M. L. D. J. A. Mol, oud 31 jaren, sgt. vl. M. L.

D. G. Bakuwel, oud 30 jaren, sgt. vl. telegr. M. L. D. J. de Groot,

oud 27 jaren, sgt. vl. telegr. M. L. D. C. W. v. Nieuwenhuizen,

oud 30 jaren,

sgt. zeewrn. M. L. D. H. Stenstra, oud 24 jaren,

leerl. O. O. vl. M. L. D. A. M. Tigchelaar, oud 22 jaren,

die op 29 Mei j.l. bij een noodlottige vliegtuigbotsing nabij Gilze-Rijen om het leven zijn gekomen.

Twaalf mannen verongelukt, het is een zeer zware slag geweest voor de nabestaanden en voor het luchtvaartkorps. Meerendeels jonge mannen, die wij noode kunnen missen. En daarnaast enkele ouderen, die hun lauweren in de lucht verdiend hebben: Bakuwel, Mol en Van Nieuwenhuizen van den M. L. D., die in de oorlogsjaren in het Verre Oosten waren en daar daadwerkelijk hebben deelgenomen aan de strijd tegen Japan.

De nagedachtenis der gevallen blijve in eere

*Sergeant van Daalen *1**

Op Vrijdag 30 Mei had nabij Medan een noodlottig ongeval plaats met een P-51 Mustang van het 121ste Squadron. Het toestel geraakte tijdens een „follow the leader” oefening in een vrille en dook van geringe hoogte in de grond.

De bestuurder, de Sergeant-vlieger Leo van Daalen, kwam hierbij om het leven.

Zijn nagedachtenis blijve in eere.

Menschen en functies.

De Commandant van de Overgangs Opleidings School op Biak, de Res. Kapt. J. G. Renaud, werd eervol van deze functie ontheven en in zijn plaats werd aangewezen de Kapitein J. (Joop) Jansen.

Kapitein Renaud werd overgeplaatst naar het 19de Squadron.

Belast werd met de functie van Ondercommandant van het 120ste Squadron de 1ste Lt. B. J. Ruessink.

De Kapitein H. F. Zeylemaker werd eervol ontheven van het Commando over 10 V. B. (Makassar).

De Res. Kapt. J. P. G. Sloos werd eervol ontheven van het Commando over 12 V.B. (Palembang) en vervangen door Kapitein Zeylemaker.

De Kapitein J. C. J. van Boxtel werd bevorderd tot Majoor.

Binnenkort vertrekt hij naar Nederland met een dienstopdracht.

Lt. B. Prins, van de Technische Dienst, bekende figuur van het 120ste (in de oorlogsdagen) werd gedemobiliseerd en vertrok naar Nederland (K. L. M.).

Straalvoortstuwing voor Militaire Vliegtuigen

II

Een Nederlandsche missie in Engeland, door Lt. Kol. Vlieger Ir. P. Fos.

Onlangs bezochten Luitenant-kolonel-vlieger v. d. Slok, Kapitein-vlieger Van Buuren, Kapitein-vlieger Flinterman en schrijver dezes de C. F. E. (Central Fighter Establishment) op het R. A. F.-station West-Raynham (Norfolk).

Wing Commander Bird Wilson (D. S. O. & F. C. A. F. C. V. K.), welbekend bij diegenen onzer, die in Fighter Command hebben gevlogen, maakte dit onofficieele bezoek mogelijk.

Hij is thans Commandant van een onderdeel van C. F. E. nl. de A. F. D. U. (Air Fighting Development Unit) alwaar, zooals de naam reeds voorspelt, alle nieuwe jagers worden getest op hun prestaties en hun merites als militair vliegtuig worden beoordeeld.

Een aantal vliegers ontwikkelt de meest geëigende methoden van gebruik van de nieuwe jagers, kortom hier wordt de mate van bruikbaarheid van het nieuwe materieel vastgesteld.

Met bleek, dat naar het oordeel van de A. F. D. U. de Rolls Royce-jets zonder eenige twijfel verkozen moeten worden boven de huidige andere fabrikaten wegens grootere betrouwbaarheid.

De onderhoudsperiode van de De Havilland Ooblin werd genoemd en dit getal was dan ook wel zeer aanmerkelijk minder dan de zooeven genoemde periode van 270 uur voor de Derwent.

De periode van de jetinstallatie van de Lockheed Shooting Star ligt nog weder lager dan van de Goblin.

Op een desbetreffende vraag werd medegedeeld, dat het doen overgaan van vliegers ineens op de Meteor IV niet verantwoord is zonder een overgangscursus op een minder snel toestel als b.v. de Meteor III of Vampire. Dit laatste toestel vooral, moet zeer mooie en gemakkelijke vliegeigenschappen hebben.

Gedurende den overgangscursus naar jets behoort ongeveer 30 uur gevlogen te worden en in die periode zal de vlieger zich moeten wennen aan de groote snelheden. Dat deze tot ongewone verschijnselen leiden, bleek b.v. uit een Meteor IV, welke wij bezichtigden en met welke bij verschillende snelheden een remous-tik was ondervonden, waarbij een versnelling van 9 G werd geregistreerd!

Trekt men binnen die snelheid de gashandle te snel terug dan is de vertraging zoo groot, dat het hoofd en lichaam naar voren knikken.

Opent men de brandstofhandle te snel dan kan de motor dit niet verwerken en treedt het verschijnsel op, dat „surge” wordt genoemd en waarbij het vernogen sterk afneemt.

De noodzaak om slechts zeer geleidelijk toeren te kunnen verhoogen is uiteraard een operationeel bezwaar.

Daarentegen zijn wat onderhoud betreft aan den straalmotor groote voordeelen verbonden.

Kapitein van Buuren had een onderhoud met een technisch officier en aan de aantekeningen van eerstgenoemde wordt het volgende ontleend:

Onderhoudsproblemen.

„Aan de hand van een A. F. D. U. afkomstig rapport over de Meteor jachtvliegtuigen werden de onderhoudsproblemen besproken van vliegtuigen met straalmotoren in het algemeen.

Vergeleken werden in het bijzonder de Hawker „Tempest” en de Gloster Meteor (2-motorig, voorzien van R. R. Derwent).

Het bleek, dat van beide typen van vliegtuigen het onderhoud hetzelfde was voor die componenten, welke nagenoeg gelijk zijn, zooals radio, bewapening, elektrische installatie e.d.

Daar waar geen overeenkomst bestaat, is het onderhoud van „jet-fighters” eenvoudiger en minder kostbaar, zooals uit onderstaand tabelletje blijkt, waar zijn aangegeven de manuren benodigd voor onderhoud en verwisseling van onderdelen.

	Tempest	Meteor
Mainplane change	115	20
engine change (per motor)	105	48
minor inspections	105	70
Daily inspections:	1.30	45'
Fitter		
Rigger		45'

De gemiddelde sterkte aan grondpersoneel van een „jetfighter” Squadron bedraagt bij de R. A. 1W 110 man, nagenoeg de helft van de sterkte bij Squadrons met jagers van het eentonige type.

Teneinde aan de personeelsbehoeften te voorzien krijgen Fitters II een aanvullende opleiding van 14 dagen waarna zij zonder meer geschikt zijn voor „jet-fighters”. Waar het onderhoud zeer eenvoudig is, kan volgens den technischen officier, zonder voorafgaande Fitters of flight Mee. opleiding iemand in 3 weken opgeleid worden tot monteur voor straalmotoren.

Het onderhoud bij het Squadron geschiedt aan de hand van een zeer eenvoudige fabriekshandleiding (ongeveer 12 blz.) en vindt om de 45 uren plaats, naast het dagelijksche onderhoud. Na 270 uren wordt de motor naar de fabriek gezonden ter revisie.

Aan een bedrijf zooals wij ons lieden ten dage een motorreparatie-afdeeling voorstellen, is geen behoefte meer. Door de eenvoud van de groote revisie zal de R. A. F. er in de toekomst toe overgaan ook de revisie zelf ter hand te nemen.

Proeven in het woestijngebied van Afrika hebben aangetoond, dat straalmotoren ongevoelig zijn voor stof en zand. Hierdoor en door de metalen constructie van het vliegtuig is de verwachting, dat „jet-fighters” ook in de tropen uitstekend zullen voldoen. Hooge temperaturen van de buitenlucht reduceeren in geringe mate de performance in bijzonder het acceleratie-vermogen.

Dus zoover de aantekeningen van Kapitein van Buuren.

Enige zeer interessante gegevens worden voorts ontvangen in de vorm van vergelijkende prestatieijsten van diverse jagers tot en met de Meteor II.

Wat betreft draaicirkel was men over de De Havilland Hornet niet tevreden.

Start van eert Skyranger met extra hulp van raketten

Aan mi snelheidsgrafiek van de laatste jet-jagers, ontleenden wij liet volgende:

	<i>l. evcl speeds in A/, P. II.</i>	
	<i>inie</i>	<i>0' 20.000'</i>
Motoor III	463	472
Vnmpire 1	504	520
Lockheed Shooting Star	550	532
Aleteor IV	552	540
Vickers E/10/44	570	565
Aleteor IV (verhoogde thrust)	586	558
Gloster E 1,44 (losv level)	590.	590

De Vickers Ey 10/44 belooft zeer goed te worden en men is van meening, dat voor liet bereiken van de maximum snelheid in het subsonic gebied met een een-motorig vliegtuig kan worden volstaan.

De twee-motorige geeft dus geen grootere snelheid meer, maar wel aanzienlijk betere stijgtijden, hetgeen voor een onderschep jager in een klein gebied als Neut rland van belang is.

Door de hoge stijgsnelheden wordt het beknotten op den starttijd van de motoren steeds belangrijker.

Momenteel bedraagt deze voor de Derwent 24 seconden, hetgeen veel te hoog wordt geacht.

Aangezien het vermogen van den startermotor om de turbo op toeren te brengen echter niet meer kan worden opgevoerd, is Rolls Royce doende met proeven om door een explosie het schoepenrad een impuls te geven. De aanlooptijd is daarmee al teruggebracht tot 7 seconden en men verwacht 1/2 seconde te kunnen bereiken.

Nieuws van den vliegtechnischen dienst

Op Zaterdag 28 Juni nam een bekend lid van den Vliegtechnische» Dienst afscheid van de Militaire Luchtvaart: de Res. Kapt. v. s.d. E. P. Westerveld.

Kapitein Westerveld behoort zoal niet tot de oude, dan toch tot de oudere garde van den Vliegtechnischen Dienst. Het was op 8 Maart 1937, dat hij zijn entree bij de toenmalige Luchtvaart-Afdeeling maakte, als daggelder in de teekenkamer. 4 Jaren lang bleef hij teeken- nen; toen werd hij, inmiddels aangesteld tot Adsp.- Luchtvaartkundige, aangewezen als Hoofd van de Hulp-werkplaats te Tjililitan. Op 1 Februari 1942 werd hij gemilitariseerd in den rang van 2en Luitenant.

Kort vóór de capitulatie van Nederlandsch-Indië werd een kleine ploeg ongehuwde technici uitgezonden naar Australië om aldaar de vestiging van een vlieg-school voor te bereiden. Westerveld behoorde tot de gelukkigen. Van Australië ging hij naar Jackson, Mississippi, waar hij werkte als technisch officier en technisch instructeur. Daarna volgde een periode als techn. officier bij het 18e Squadron in Darwin.

In October 1945 keerde Westerveld, inmiddels Kapitein geworden, naar Java terug als technisch officier bij 1 V.B., Tjililuan. Daarna was hij geruinen tijd technisch officier van 3 V.B., Biak. Op 1 November 1946 werd hij overgeplaatst naar het Hoofdkwartier en aangesteld als assistent van den S. O. T.

Als Assistent-S. O. T. wordt Kapt. Westerveld opgevolgd door Vaandrig Ch. H. Noordhoorn Boelen.

Enige dagen tevoren had bij den Vliegtechnischen Dienst een ander afscheid plaats gevonden, dat van den len LL. v. s. d. Bouw c Prins, die in dienst van de K. L. M. naar Nederland en vandaar naar Santa Monica, California, vertrok.

Lt. Prins kwam in de oorlogsjaren (16 Mei 1942), gewapend met een uitgebreide West-Indische K. L. M.- ervaring, in dienst van de Mil. Luchtvaart. Als onder- luitenant maakte hij de Jackson-periode mede. In Australië deed hij dienst bij het 120c Squadron en later organiseerde hij de overliaul van B-25's in de werkplaatsen van de Clyde Engineering Company in ISnnkslowen bij Sydney. 111 September 1945 werd hij bevorderd tot len Luitenant.

Op 8 Februari 1947 ging Lt. Prins naar Aiulir, als Technisch Officier bij I VRA Met de hem eigen activiteit en opgewektheid bracht hij ook daar zijn werkplaatservaring en uitgebreide kennis van de B-25 in toepassing. Links en rechts werden verbeteringen aan- gebracht en vooral op de metaalbewerkings-werkplaat- seii drukte hij zijn stempel.

(Vervolg png. 10)

Vergeten geheimen II.

OPLEIDINGEN.

(Van ven specialcn medewerker)

Ook in opleidingen ligt een geheim. Elke organisatie valt of staat met zijn opleidingen. Een volkomen geoefend squadron, waarin iedereen alle scholen doorloopen heeft die er te doorloopen waren, valt en staat nog met zijn interne opleidingen, die dan niet meer opleiding heet maar gewoon leiding, welke twee begrippen in wezen niet zoo ver uit elkaar liggen. Opvoeding, opleiding, leiding, het is eigenlijk allemaal één pot nat.

Het succes van een luchtvaart-organisatie is in de hoogste mate afhankelijk van de opleidingen. Dit is geen geheim, men weet het allang. Het is daarentegen wel een geheim dat ze zoo vaak op de achtergrond geschoven worden, en daardoor vergeten!

Wie het „Empire Training Scheme” heeft zien werken en het „U. S. Air Force trainmg scheme” weet dat veel van de geheimen van de R. A. F. en U. S. A. A. F. terug te vinden waren in de zoo zorgvuldig uitgekobelde opleidingen.

Als Nederlanders «taan wij daar vaak vreemd tegenover omdat onze eigen schoolopleiding anders was. Het zou te ver voeren om al de zaken te gaan behandelen die het geheim van opleiden uitmaken. Het begint eenvoudig genoeg. Een vlieg-school bijvoorbeeld: gegeven een aantal leerlingen, dan komt ergens een aantal instructeurs vandaan en er is een bepaald aantal toestellen noodig. We voelen aan dat als we honderd vliegers op moeten leiden één vliegtuig niet genoeg is en dat voor die honderd leerlingen tweehonderd instructeurs wel een beetje rijkelijk veel is. Maar hoeveel dan wel?

Het is duidelijk dat er verband bestaat tusschen die zaken en dat er vaste regels zijn die de verhoudingen bepalen. Maar, welke zijn die getallen? Zijn er knappe wiskundigen die die getallen kunnen uitrekenen?

Een leerling kan normaal gesproken in een uur of vijftien op zijn eerste toestel solo vliegen. Men kan hem die vijftien uren geven met een frequentie van één uur in de maand, zoodat hij er dus vijftien maanden over doet om solo te komen. Men kan hem die uren bij wijze van spreken in één dag geven, en, dan hopen dat hij in die vijftien lesuren op één dag zooveel geleerd heeft dat hij de dag daarop/solo is. Weer voelen wij aan dat de eene methode te langzaam is en de andere methode te snel. Ill beide gevallen zal men vernioedelijk meer dan vijftien uren noodig hebben om den leerling solo te brengen. Wij begrijpen dat er getallen zijn die de meest gunstige do- seering van deze leerstof, het vliegen in dit geval, aangeven.

Die getallen bestaan inderdaad en in deze oogen- schijnlijk nuchtere getallen ligt het succes van opleidingen, omdat die getallen bepalen op welke manier te werk moet worden gegaan 0111 met de minste energie-verspil- ling leerlingen in de kortst mogelijken tijd datgene bij te brengen wat zij moeten kennen.

Hoeveel patronen moet de gemiddelde luchtschutter verschieten voordat hij zijn brevet mag krijgen?

Aan welke eischen moet hij dan voldoen?

Hoe groot is het minimum aantal noodzakelijke theorielessen en theorieën en hoe groot is het maximum-aantal hetgeen zijn brein tijdens de schietopleiding kan opnemen?

Hoe kunnen we deze twee laatste getallen met elkaar in overeenstemming brengen om te komen tot de meest efficiënte cursus?

Wat is het gunstigste aantal leerlingen in de klas bij theorie kogelbanen? Wat is het gunstigste aantal leerlingen per instructeur bij practisch werken?

Hoeveel bonunenruns moeten bomnienrichters per maand maken om hun geoefendheid te onderhouden?

Hoeveel uren en onder welke omstandigheden moet een vlieger per maand vliegen om zijn vliegvaardigheid niet te verliezen? Is het niet goedkoop om een paar apparaten a vijfjt duizend dollar aan te schaffen en een Linktrainer cursus op te bouwen?

Droge getallen. Een vergeten geheim. Een belangrijk geheim omdat deze getallen de opleidingsofficiëncy en daarmee de efficiency van de geheele luchtvaart bepalen.

DE DIENSTEN DER M.L.

[]

DE PHOTO VERKENNINGSAFDEELING.

door LI. F. OLSEN, Cdl. P. V. A.

Tot de diensten der M. L. welke in korten tijd tot bloei zijn gekomen, behoort de Photo Verkenning-Afdeeling op Tjililitan.

Deze afdeeling werd als een zelfstandige eenheid opgericht na de terugkeer van de M. L. in Indië. Er kon een ruim gebruik gemaakt worden van de vele ervaringen welke men op het gebied der luchtfotografie tijdens de oorlogsjaren in het buitenland had opgedaan.

Aanvankelijk stond men voor vele moeilijkheden, van technischen en climatologischen aard, doch deze werden allengs overwonnen. Men kon spoedig op gunstige resultaten bogen welke de aandacht trokken der Staven van K. N. I. L. en K. L. Er was een groote behoefte aan goede luchtfoto's, welke ertoe bijdroegen de taak van de troepcommandanten aanmerkelijk te verlichten, en hem in staat stelden meer, en beter gedetailleerde opdrachten te verstrekken. Naderhand breidde de taak der P. V. A. zich uit tot opdrachten van velerlei aard.

Momenteel stroomden de aanvragen voor luchtfoto's dagelijks binnen, en om aan deze vraag te kunnen voldoen heeft de P. V. A. de beschikking gekregen over een uitgebreid personeel van vliegers en luchtfotografen, welks aantal zich nog immer uitbreidt. Enkel en der meest ervarenen zijn in de staf der P. V. A. opgenomen. Voorts beschikt de Afdeeling over een aantal speciaal als

foto-vliegtuigen ingerichte B-25's en voor eenvoudig werk over een serie Piper Cubs.

De meest voorkomende opdrachten zijn:

- a. enkelvoudige overboord-opnamen.
- b. stereoscopische overboord-opnamen.

In beide gevallen wordt het object onder hoeken van 29, 40, en 60 graden gefotografeerd.

c. enkel- en meervoudige loodrechte stereoscopische seriebeelden op schaal, variërend van 1 : 2.500 tot 1 : 20.000. Deze groep valt binnen het kader der uitgebreide verkenningen ten behoeve van het Leger of der carteerings-opdrachten voor topografische doeleinden.

De volgende werkwijze is vastgesteld:

De opdrachtgever stuurt een „Aanvraag Luchtfoto” aan den Cdt. der P. V. A. Hierin wordt zoo nauwkeurig mogelijk omschreven hetgeen de opdrachtgever verlangt. De P. V. A. Intell. bestudeert deze aanwijzingen en verwerkt deze tot een praktische opdracht voor het vliegend personeel. Zij bepaalt welk type camera gebruikt dient te worden, welke schaal gewenscht is, welke vlieghoogten, snelheden en koersen ingesteld moeten worden.

Hierna bespreekt de Intell. Officier van de P. V. A. de opdracht met de bemanning van het vliegtuig, en verstrekt aan deze bemanning een volledig stel kaarten van het terrein waarin de objecten gelegen zijn.

Zooals hierboven reeds opgemerkt worden eenvoudige opdrachten meestal uitgevoerd met een 2-persoons-vertrek (Piper Cub). De fotograaf installeert zich hierbij op de voorste zitplaats, welke een vrijwel onbeperkt uitzicht verschaft. De camera welke hierbij wordt gebruikt, is de Fairchild K 20, een overboord-camera geheel van licht metaal vervaardigd en voorzien van 2 handgrepen, een groote raamzoeker, een lens F. 4, 5, brandpuntsafstand 6 inch, formaat 5 bij 5 inch, sluiters 1/125 tot 1/500, en een vaste cassette met een voorraadspool van 10 m, voldoende voor ongeveer 70 opnamen.

De vlieger zit achter de fotograaf, waar hij een goed algemeen overzicht heeft en gemakkelijk de aanwijzingen van den fotograaf kan volgen. Deze aanwijzingen hebben betrekking op de juiste hoogte, de gewenschte hoek, de zonnestand, de begroeiing van het terrein, tezamen erop gericht het object zoo voordeelgig mogelijk onder schot te nemen.

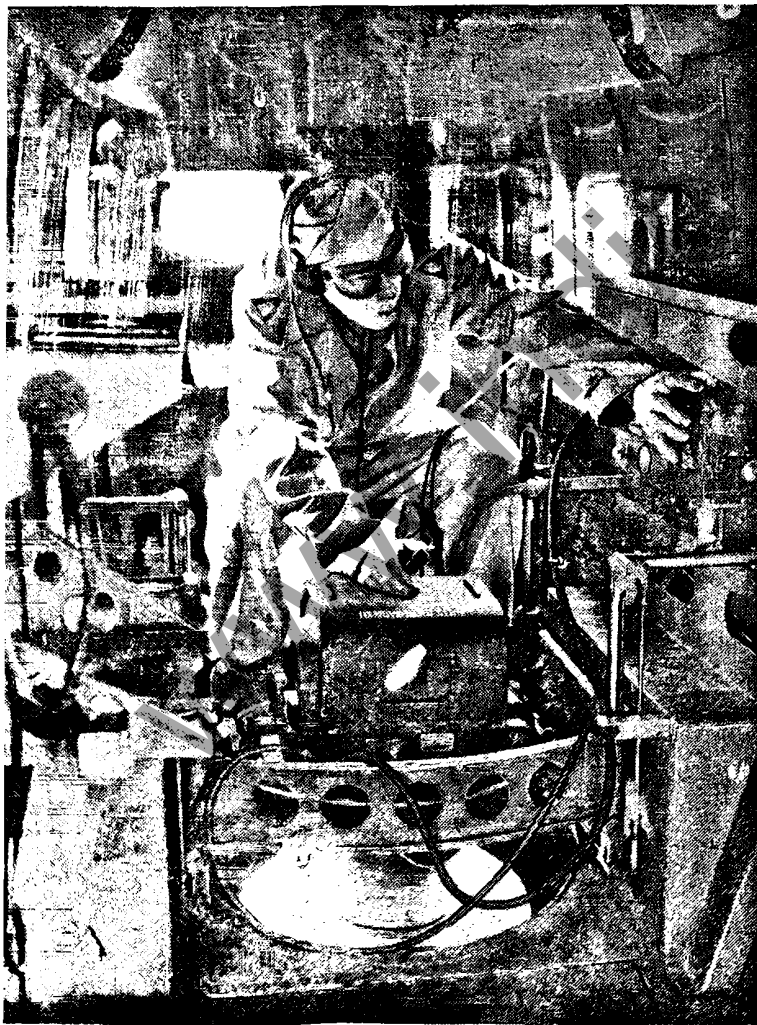
Na terugkeer op de basis wordt met de meeste spoed, in de van „airconditioning” voorziene donkere kamers, het negatief-proces toegepast, worden de negatieven genummerd, afgedrukt, en de afdrucken uitgewerkt.

Wanneer er haast achter de opdracht zit en er wordt onder hooge druk gewerkt, is men gewoonlijk in staat om reeds 2 uren na terugkeer van het vliegtuig de eerste serie afdrucken (geglansd) af te leveren voor controle; zijn zij goedgekeurd, dan worden zij onmiddellijk aan den opdrachtgever doorgezonden.

In tijden van militaire operaties zijn dergelijke overboord-opnamen b.v. van het voorterrein, van groot belang. Zij geven de gelegenheid tot nauwkeurige bestudeering van dit terrein, beter dan een waarnemer in de lucht dit kan doen. Hierdoor konden meermalen verrassende aanvallen tot een minimum beperkt worden.

Voor uitgebreide stereoscopische (loodrechte) seriebeelden gebruikt de P. V. A. B-25 foto-vliegtuigen met ingebouwde Fairchild K. 17 camera's, welke geheel elektrisch, via een controlekast, worden bediend. Met deze uitrusting worden per dag soms honderden vierkante km fotografisch vastgelegd. Omtrent deze camera kunnen de volgende gegevens verstrekt worden: grootste lens-opening F 4, 5, brandpuntsafstanden 6, 12 en 24 inch, formaat 9 bij 9 inch, sluitersnelheden 1/75 tot 1/500

(Vervolg pag. 8)

Luchtfotograaf in actie in een B-25.

INDRUKKEN UIT JAPAN.

door

Kapt. Ir. C. W. A. Oyens.

Kapitein Oyens die onlangs uit Japan is teruggekeerd na een bezoek aan dit land gebracht te hebben in verband met den aankoop van Piper Cub-vliegtuigen voor de M. L. geeft in onderstaand artikel iets van zijn indrukken over het huidige Japan weer.

Toen ik in 1945 na mijn eerste bezoek (van bijna 3 jaren) aan Japan eindelijk gelegenheid kreeg om het land de rug toe te keeren, zei ik tegen mezelf, dat ik ernstig hoopte het nooit meer terug te zien. Nu, na mijn tweede bezoek (van 10 dagen), zou' ik' er meteen weer naar terug willen. . . .

Het komt er maar op aan, van welke kant je het bekijkt, van de binnenkant of van de buitenkant van de schutting!

De eerste indruk, die ik in Japan kreeg, was die van verschrikkelijke kou. Er blies een snijdende wind over het Haneda-Airfield, toen ik in mijn tropische khaki-hemdje uit de welverwarmde C-54-troopcarrier, die in één dag van Manila naar Tokio vliegt, stapte. Maar na een goede nachtrust onder twee dekens, een heet bad en een Amerikaansch ontbijt met ham and eggs en een groote pot koffie, bleek die winterkou in werkelijkheid voortreffelijk verfrisschend lenteweer te zijn, waarin je je dadelijk driemaal zoo plezierig voelt als in de Batavia-sche kentering. De tweede indruk was die van de keurige uitrusting van de bezettingstroepen. Het Amerikaanse leger moet inderdaad wel het best gekleede leger ter wereld zijn — na de vreemde soortige staalkaart, die je in Batavia te zien krijgt, deden de keurige en model geperste bruin wollen uniformen van Generaal Eichelbergers troepen met hun vele campaign ribbons, victory ribbons, good conduct medals en wat, niet al, haast eenigszins operette-achtig aan. Doch de Amerikanen zijn terecht van meening, dat goede uniformen een belangrijke factor zijn bij het op peil houden van het moreel van de troep.

Wie eens iets anders wil zien dan de Sportclub en Des Indes en eens een keer gezellig wil uitgaan, moet daarvoor niet naar Tokio gaan. Alles wat Japansch is, is „Off Limits”. Als militair kan men dus niet maar zonder meer een café binnenloopen, doch is geheel aangewezen op besloten parties of op een iitnoodiging van een bewoner van een mess. Gaat u bij een kennis in een andere mess eten, dan blijkt, dat de maaltijd daar niet alleen precies evenveel kost als in uw eigen verblijf (men betaalt overal 25 dollar-cents voor een maaltijd en 75 ccnts voor overnachten), doch dat ook het menu tot in details hetzelfde is. Aan alle legerinstanties wordt het voedsel nl. door dezelfde centrale organisatie verstrekt en alle ingrediënten zijn van Amerikaansche oorsprong. Daar de voedselsituatie in Japan voorloopig nog zeer moeilijk is, heeft de Amerikaansche regeering beslist, dat de voedselproductie van het land zelf geheel aan de Japanners en niet aan de bezettingstroepen ten goede moet komen. Dit principe strekt zich niet alleen tot voedingsmiddelen uit: alle behoeften van het zeer uitgebreide bezettingsapparaat worden geïmporteerd. Niettemin doet het wel wat eigenaardig aan, als men aan zijn ontbijt een sinaasappel voorgezet krijgt, waarop „Sun-kist California” gestempeld staat, terwijl toch in Japan zelf groote hoeveelheden uitstekende sinaasappels gekweekt worden.

F.v zijn in Tokio verscheidene bioscopen, sommige van zeer groote afmetingen. Ze zijn alle van Amerikaansche namen voorzien (het grootste filmpaleis heet „Ernie Pyle Theatre” naar den bekenden oorlogsjournalist) en vertoonen films, die we misschien over twee jaar wel eens in Batavia zullen zien. De meeste hebben een Japansch

orkest, dat tusschen het journaal en de hoofdfilm door wanhopige en met luid gefluit (dit kan onder Amerikanen ook applaus beteekenen!) begroete pogingen doen om Amerikaansche swingmuziek te produceeren. Helaas zijn deze bioscopen oorspronkelijk gebouwd voor Japanners, die graag dicht op elkaar hokken en bovendien kort van stuk zijn, zoodat een normaal mensch 'zelfs op de beste plaatsen geen weg weet met zijn beenen. Maar ongetwijfeld zijn de bioscopen, als na het optreden van de band de rust weergekeerd is, een voortreffelijke omgeving voor „fraternization”, waaraan zeer intensief gedaan wordt. Amerikaansche militairen, zoowel laag als hoog, die met een Japansch meisje gearmd rondwandelen, zijn in Tokio een heel gewoon verschijnsel. Maar natuurlijk mogen ze ljun vriendinnen niet in hun respectievelijke messen of in een club meenemen, en dan blijft er weinig anders over dan de bioscoop!

De Japsche vrouwenwereld is in twee groote kampen verdeeld. De eene partij bestaat uit degenen, die erin 'geslaagd zijn zich een Amerikaanschen vriend aan te meten; de andere omvat de nog niet-aangeslotenen. De eerste partij is eigenlijk een klein select gezelschap: de leden ervan beschikken over allerlei zaken, waar de anderen onmogelijk aan kunnen komen — kleeren, lipsticks, en vooral: cigaretten — en worden dan ook met zeer schele oogen nagekeken. Het alles beheerschende probleem, hoe een „G. I.” te vangen, is voor de Japansche vrouw veel belangrijker dan vrouwenkiesrecht of democratie.

Een interessante bezienswaardigheid in Tokio is het Major War Crimes Tribunal, waar in een ingewikkelde en langdurige procedure de misdaden van Tojo, Koiso, Shigemitsu en een twintigtal anderen Avorden ontrafeld en aan de kaak gesteld. Door bemiddeling van Gen.-Maj. Mr. Borgerhoff Mulder, die als „Prosecutor” voor Nederland optreedt, kreeg ik een toegangskaart voor een der ochtendzittingen. De entourage is imponeerend. Aan één zijde van de enorme zaal (in het vroegere oorlogsministerie), onder de vlaggen der geallieerde naties, zijn aan een lange tafel de elf geallieerde rechters gezeten, onder voorzitterschap van den Australiër Sir William Webb. De vertegenwoordiger van Nederland onder de rechters is Prof. Roling uit Leiden. Aan de tegenoverliggende wand zitten aan kleinere tafeltjes de beklaagden, sommige apathisch, andere — waaronder Tojo — vol belangstelling de verhandelingen volgende en aantekeningen makende. Een derde wand is ingenomen door de glazen cellen van de tolken, en de rest van de ruimte is gevuld met prosecutors, verdedigers, journalisten, fotografen en publiek. Dank zij een koptelefoon, die ik op mijn zitplaats aantrof, kon ik de verhandelingen woord voor woord volgen en stond versteld over de halsstarrigheid, waarmee de getuige, die aan het woord was, op zijn eigen leugens bleef voortborduren. Door het feit, dat bijna alle beklaagden en getuigen hun schuld op „orders van hoogerhand” trachten te schuiven en ook omdat iedere zin vertaald moet worden, schiet het proces slechts langzaam op. Gen. Borgerhoff Mulder vertelde, dat het nog wel een jaar zal duren, voor de vonnissen kunnen worden uitgesproken. Men krijgt den indruk, dat dit den beklaagden in het geheel niet onwelkom is: „Wie dan leeft, wie dan zorgt”, is ongetwijfeld hun gedachtengang.

Op Zondag gaat de gemiddelde Jap in een trein en de gemiddelde Amerikaan in een dienstauto zitten, en dan trekt men naar buiten. De Japanner is in vele opzichten een practisch mensch. Terwijl in een Hollandsche familie de Zondagsche vraag „Naar de kerk, of naar buiten?” nog wel eens tot ernstige meningsverschillen kan leiden, kan zich in een Japansch huisgezin dit probleem nooit voordoen. De Japansche tempels zijn nl. zonder uitzon

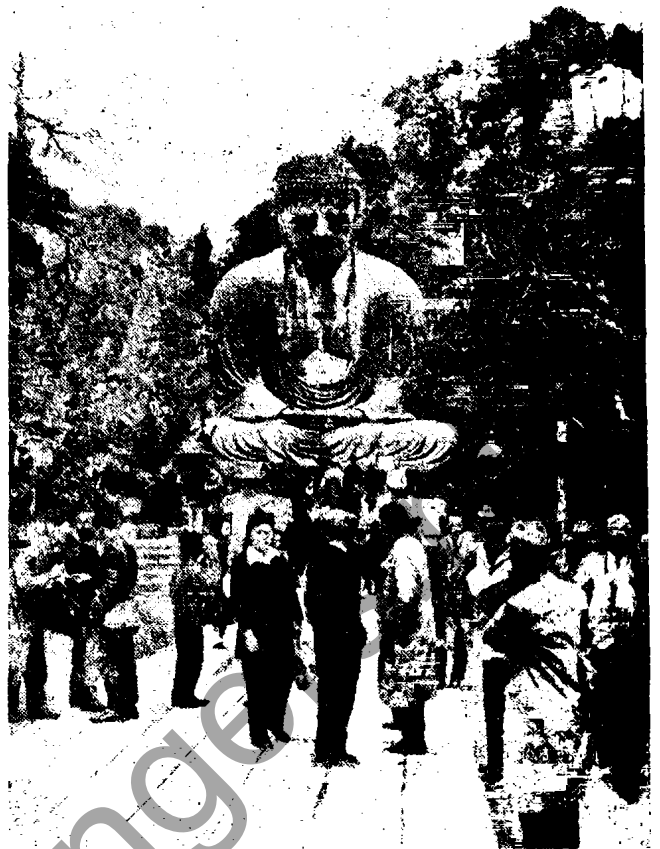
dering gebouwd op punten, die tevens uitmunten „door naiuurschoon en men maakt dus op Zondag vanzelfsprekend een uitstapje naar een of andere tempel. Een Jap uit Tokio gaal bijvoorbeeld—gewapend met het onvermijdelijke kiekioestel — naar Kamakura of naar het schiereiland Euoshima („Schuiderij-eiland)“, wandelt de trappen naar de meestal hoog gelegen tempel op, offert zijn yen aan de tempelingang (waar een in het wit gekleede priester achter een loket kaartjes zit te verkopen) en vermeit zich verder in de tempeltuinen, die dikwijls heel schilderachtig aangelegd zijn met vijvers, bruggetjes en vreemdsoortig besnoeide boomen. Het aantal snapshots, dat in deze eenigszins gekunstelde natuur gemaakt wordt, is ontstellend, want de Jap is nog net als vóór de oorlog een hartstochtelijk fotograaf. De bronzen boeddha van Kamakura (met een uitzichtsruimte in het inwendige van het geweldige hoofd) is waarschijnlijk het meest gefotografeerde personage ter wereld. Overigens heeft deze oeroude boeddha den laatsten tijd een ernstigen concurrent gekregen in Generaal MacArthur, die in Japan óók in de reuk van heiligheid staat en iederen middag, als hij zijn hoofdkwartier in het Dai Ichi Building verlaat om te gaan lunchen, door een honderden meters lange queue van met kiektoestellen gewapende Jappen (en O. I.'s) opgevangen wordt. De Supreme Commander weet heel goed, wat publiciteit waard is, vooral in een land als Japan, en doet geen moeite om deze kiek-manie eenigszins te beperken.

Er wordt in Japan hard gewerkt aan de wederopbouw van het land. Er is een ernstig tekort aan bouwmaterialen en transportmiddelen (wat er aan Japansche automobielen rondrijdt, wordt veelal nog met houtblokjes gestookt), maar men doet wat men kan. De industrie-wijken van Tokio en Kobe, die in 1945 geheel platgebombardeerd waren en toen, zoover als liet oog strekte, volslagen kaal waren, zijn alweer op vele plaatsen besprenkeld met woningen — houten noodbouwsels weliswaar, maar niettemin bewoonbaar. Het nog niet bebouwde terrein is veelal beplant met sweet potatoes of kool — en een heel gewoon gezicht is een eenzame fabrieksschoorsteen middenin een kooltuintje, want eigenaardig genoeg zijn het de fabrieksschoorsteenen, die zelfs de zwaarste bombardementen doorstaan hebben. In Kobe was op het terrein van de geheel weggebombardeerde hoofdwinkelstraat een geheel nieuwe straat verrezd, aan beide zijden door lange rijen houten noodwinkels begrensd. Men had de gevels van deze winkels grooten-deels opgebouwd uit geklonken duraluminium-plaat, blijkbaar overgeschoten vliegtuigmateriaal. Ontegenzeggelijk maakte deze bouwwijze een hoogst decoratieve indruk.

De bevolking ziet er armoedig, maar niet geheel onverzorgd uit. Men ziet geen enkelen bedelaar; iedereen schijnt aan het werk te zijn. Het tekort aan textielgoederen en de geringe waarde van de yen, waarvan er op de zwarte markt tot 200 in een dollar gaan, zijn groote handicaps, maar na de propaganda uit de oorlogsjaren, die de Amerikanen als beestmensen afschilderde, kan het optreden van het bezettingsleger niet anders dan meevallen.

Van de luchtvaart in Japan kan ik weinig vertellen. Het is vrijwel zeker, dat de Amerikanen doende zijn, hun luchtmacht in Japan uit te breiden met B-29's en Jet-Fighters, als bolwerk gen communistische dreigingen. Onze Piper Cub's komen van Kisarazu Army Air Base, een oorspronkelijk door de Japansche Marine aangelegd vliegterrein, met twee prachtige betonnen startbanen en vele groote hangars, slechts licht beschadigd. Dit vliegveld met zijn modern kantoorgebouw en ruim bemeten haven-emplacement is een goed staaltje van Japansch kunnen op luchtvaartgebied. Tijdens den oorlog was het een van de belangrijkste steunpunten van de Japansche oorlogsvoering; nu is er slechts een kleine Amerikaanse bezetting (ca. 100 man) en staan er eenige P-51's, Harvard's en Stinson-verbindingsvliegtuigen.

Als u eens een groote hoeveelheid Piper Cub's bij elkaar wilt zien, moet u naar Kisarazu gaan. Er staan er nu nog meer dan honderd, deels gebruikt, deels nog in kisten verpakt. Voor een vliegclub om van te watertanden! De commandant van de Air Base, Lieut.-Col. Coen (die er dadelijk den nadruk op legde, dat hij van Jan Pietersz. Coen afstamde) maakte een uitnodigend ge-

De bronzen boeddha van Kamakura.

baar en verzocht mij dringend om ze *allemaal* mee te nemen: — „I need the space“. Toen heb ik hem een lang verhaal gedaan en hem trachten uit te leggen, dat wij tegenwoordig in Batavia heel veel last hebben van een klein, venijnig woordje, dat zich heelemaal niet laat rijmen met breede gebaren!... „Deviezcrf!“.

(Vervolg van pa# 6)

sec. De bemanning van een B-25 foto-vliegtuig bestaat uit een 1sten en 2den bestuurder, een foto-waarnemer, een camera-man, een monteur en een telegrafist. De vliegers zijn tevens belast met de navigatie tijdens de heen- en terugreis. In de nabijheid van het object neemt de waarnemer de navigatie over. Hij assisteert de vlieger dan in diens taak om de op de kaart aangeteekende markante terreinpunten op te sporen, en vervolgens in rechte lijn van het 1ste naar het 2de, vandaar naar het 3de etc. te vliegen. Door deze procedure wordt men in staat gesteld lange terrein-stroken door opvolgende foto's, welke elkaar met 60 procent moeten overlappen, in beeld te brengen. De verschillende stroken worden opgenomen met 30 procent zijdelingsche overlapping. Deze overlapping is noodig voor het sluitend maken van de foto's wanneer zij achter- en naast elkaar opgeplakt worden bij de vervaardiging van foto-topografische kaarten. Voorts geven de overlappings gelegenheid tot stereoscopische bestudeering.

Na het volbrengen van een dergelijke opdracht wordt de buit aan de zorgen van het laboratorium-personeel toevertrouwd, met een opgave van het aantal meters belichte film. Voorts worden belichtingstijd, soort films en weersomstandigheden vermeld, ter vaststelling van de juiste ontwikkel-teehnik.

Nadat tic film is ontwikkeld, gefixeerd en gedroogd worden de negatieven genummerd. Tevens wordt de plaats in graden aangegeven. Hierna volgt het afdrucken en het samenstellen der foto-rapporten. Via de Cdt. P. V. A. gaan deze rapporten naar het Hoofdkwartier M. L. waar de interpretatie plaats heeft, en vervolgens worden zij verzonden naar de Generale Staf.

„Snikken en Grimlachjes" uit Medan

(iW un een correspondent)

(Y/o lijd sta.it in liet teken van ile demobilisatie. Reeds is iK' eerste ploeg van 13 man vertrokken! Uitgeleide gedaan door enige Mustangs koos de „Tasman" zee. Een druk zwaaiende groep figuren in bruine uniformen op hei dek, stak duidelijk af. Ging liet hen toch niet een beetje aan het hart? Was het wel zo slecht bij de M. L. als sommige kankeraars meenden te moeten opmerken? Het eten was niet „je van het", maar krijgen ze het binnenkort zoveel beter? De toekomst zal het bewijzen! Slechte positieregeling? Zijn wij niet een beetje te veel verwend, wat dat betreft? In ieder geval hij, die hier kwam in November 1946 en die wegging in Mei 1947, heeft het opvallende verschil in toestand gezien, waarin op beide tijdstippen 11 V. B. verkeerde. Verder moet hun een merkwaardige verbetering van het stadsbeeld zijn opgevallen. En zeer terecht kan hij zeggen: „Dat is het resultaat van *ons* werk geweest". Merkwaardige eigenschap van die Hollandsche jongens! Hoe benarder de toestand, hoe meer ze presteren, hoe minder ze kankeren. Omgekeerd..... enfin U weet het. Toch *zit* er wat in deze eigenschap. Dit bewijst, daKwij bij lange na niet aftands zijn. Medan heeft aan deze M. L.-jongens wat te danken.

De sportvereniging M. L. Medan, die sinds „jaar en dag" bestaat, ondanks verdachtmakingen van de M.L.- sportzijde in Batavia, kan met enige tevredenheid op de afgelopen voetbalcompetitie terug zien. Het tweede elftal werd n.l. ongeslagen kampioen der tweede klasse, terwijl liet eerste op de vierde plaats eindigde. Dit resultaat is niet gek, als men in aanmerking neemt, dat wij in „mankracht" een heel eind achter komen bij de bataljons. Verder zitten in het bondselftal altijd 3 of 4 M. L.-' ers. Het kampioenschap moest natuurlijk gevierd worden en wel niet eten en drinken. De keurig aangeklede feestdis in de cantine was een lust voor het oog. Gelukkig, dat er ook nog een bestuur was, dat mee mocht eten en niet alleen het tweede met zijn reserves. Een orkestje vrolijkte de maaltijd op. Er werden natuurlijk vele speeches gehouden door de „officials", o.a. door onzen beschermheer, den Majoor Maurenbrecher, regionaal Inchtvaartcommandant van Sumatra, den cdt 122 Sqd. den Kapt. Deibel enz. enz.

Mooi wertē van Welfare en zijn sportmedewerker!

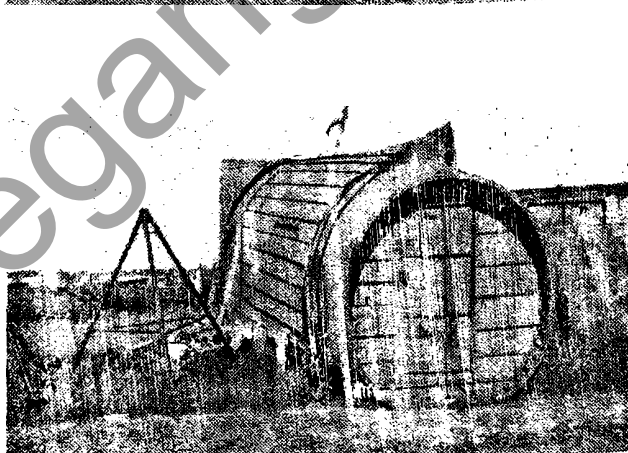
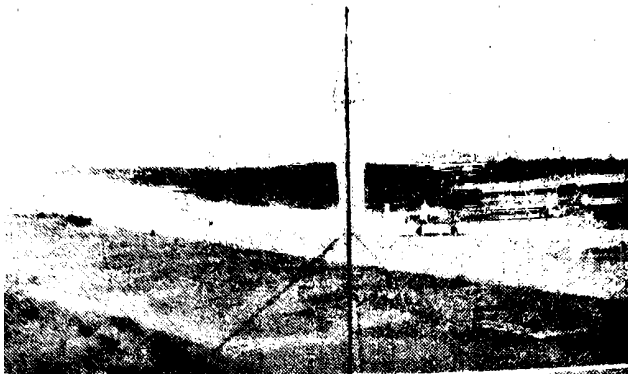
Nadat het tweede de nodige wijn en bier op had, kreeg het genoeg moed, om het eerste uit te dagen, dat zo hard moest lachen, dat het met 3 — 2 verloor. Zeer ongunstig!

Met de andere sporten is het minder goed gesteld. De bokstraining verliep geheel. Hockey en vooral atletiek leiden een kwijnend bestaan. Alleen tennis, volleybal-en badminton komen op, terwijl ping-pong op een hoog peil staat. Het gebrek aan een goede sportleider met enige hulpjes doet zich voelen. Vooral aan training hebben de meesten een broertje dood.

De atletiekrecords van de vereniging staan nog veel te laag. Met een beetje training zijn die best te verbeteren.

Ondertussen is versterking, in de vorm van de LuA., aangekomen, wat ons behalve een goede midvoor, enige veelbelovende reserve krachten, bij de door de demobilisatie zwaar gehavende bewapeningsdienst opleverde. Dit in geval van nood! Het blijft schipperen.

Verder werden excursies georganiseerd voor de infanterie. Enige malen in de week komt een ploeg van 15 man eens even kijken, hoe het bij de M. L. toegaat. Zelfs werden werkploegen bij de technische dienst voor enige dagen ingedeeld. Een en ander met het oog op de onderlinge verstandhouding.

Ons Foto-galezijtje:

Langs de Vliegbases.

1. Stari van Makassar (10 V.B.).
2. De O.O. S. op Biak (3 V.B.).
3. Het kantoor van den fourt'er op Semarang ((1) V. B.) in een oude vliegtuigramp (Diogenes 1947).
4. Palembang-tower (12 V. B.).

Typen in de M.L.

n Vogeldirk

Hel ivfls een bekend feit, dot er boven Java een Waco-tweedecker rondvloog, die altijd binnenkwam, ook al zat het heele eiland dicht en kon men op de vliegvelden een speld hooren vallen, vanwege de stilte, ontstaan door de afwezigheid van hei personeel. (Dat al tang naar liuis was gegaan, omdat er toch niets te vliegen viel mei dal weer).

In de Waco zat een lange edelman aan liet stuur, die met onfeilbare zekerheid door verschillende lagen cumulus, stratus en gewone grondmist van boven naar beneden kwam en kans zag om steeds ter plaatse van een aero- drome op de harde buitenkorst van de aarde neer te dalen en dit bovendien in de vereishte horizontale stand, met de staart van de Waco iets naar beneden, zoodat er een driepuntslanding ontstond.

Op liet vliegveld Andir, was deze Waco een veelge- ziene en tevens merkwaardige bezoeker, want het was de eenige Waco 'bij de M. L. De eigenaar van de Waco had zich namelijk, toen in Indië het eerste alarm geblazen werd naar aanleiding van de invasie van Nederland, compleet met vliegtuig bij de Militaire Luchtvaart aangemeld, zichzelf en zijn machine in de oorlogskleuren doen hullen en van dien tijd af was hij de Vaandrig- vlieger Dirk de Vogel, in de luchtvaartwereld meer bekend onder de naam Vogeldirk.

Vogeldirk wierp zich met groot élan op het vliegen van verbindingen als koerier en in dit bedrijf was hij geweldig op zijn plaats. Nimmer tevoren waren de brieven en berichten zoo snel en zoo accuraat overgekomen: Dirk vloog door alles heen, tropische stormen, bliksemslag noch tornado's of woedende superieuren konden hem weerhouden zijn vliegtuig op het voorgenomen tijd- stip van A naar B te brengen. Het verhaal ging, dat hij in dringende gevallen recht door de bergen vloog om niet van de kortste weg te moeten afwijken.

In November 1941 verwierf Vogeldirk het Groot Militair Brevet. In Februari 1942 gebeurde er iets heel ellendigs. Japansche vliegtuigen verschenen boven Andir, waar Dirk net stond te tan).en en die schoten in één klap

zijn Waco en zijn auto in brand. Het was uit met vliegen efn rijden en voorlopig blééf het uit, want eenige weken later moest Dirk zich melden bij een gele vent met scheeve oogen, die hem vertelde, dat hij krijgsgevangene was en dat hij moest doen wat de keizer zei. Dirk, die altijd een beetje eigenwijs is geweest, zei hierop tot zijn medegevangenen: „Ik heb liet hier gehad, ik ga naar liuis” en liep de poort uit. Daar werd hij opgewacht door een paar schildwachten met de bajonet op liet geweer en toen begreep Dirk, dat de toestand er bar slecht uitzag.

De toestand bleef slecht tot medio 1945, toen de schildwachteh niet de bajonet niet langer bij de poort stonden. In die tussentijd, had Dirk heel wat afgeloopen, was alles kwijt geraakt, was getorpedeerd geworden eri had zes uur in zee gelegen, had heel wat van Zuidoost- Azië gezien en had in het algemeen weinig aanleiding gegeven om populair te worden bij den Keizer van Japan.

Toen de schildwachten weg waren, liep Dirk terstond weder de poort uit, stak zijn duim op en vroeg een „lift”. Natuurlijk vroeg hij die lift niet aan een grobak of aan een betja, maar aan de bestuurder van een vliegtuig, want al die jaren achter het prikkeldraad, hadden de vliegersblik van Dirk niet kunnen dooven en als hij aan transport dacht, dacht hij aan de lucht. Hij lifte vele landen door en zag tal van mooie dingen, maar zijn hart trok naar de cockpit, en hij meldde zich zoo spoedig mogelijk bij de luchtmacht in Nederland, die hem weer naar Indië zonden met een Artillerie Vliegtuig-verkenningafdeeling.

Zoodoende n'm Dirk zijn plaats weer in in het milieu der Indische militaire vliegerij. Hij zit andermaal op Andir en vliegt langs de bergen van Java, die vertrouwelijk knipoogen als Dirk komt aanstuiven in zijn Aus- ter. Als Dirk dat ziet, strijkt hij eenige malen met de wijsvinger langs de onderkant van z'n neus, wuift vagelijk met een lange arm over de schouder naar achter en ■ segt: „Ik ben schatrijk”. Inderdaad, Vogeldirk is schatrijk. Zijn groot hart is heelemaal van goud.

(Vervolg van pag. 5)

Nu is Bouwe gedemobiliseerd en terug bij zijn oude maatschappij, de K. L. M. Hij gaat eerst „naar moeders”, die in Holland op hem wacht en dan naar de D. C.-6'en, die in Santa Monica voor de K. L. M. gereed staan. De M. L. zag hem noode vertrekken.

De leiding van de afdeeling Licht en Kracht, die tijdelijk werd waargenomen door Lt. M a u l, is thans definitief overgegaan aan den len Lt. J. O. van B ij - l e v e l l.

Kapt. ir. O y e n s kwam met de 51 in Japan door hem overgenomen Piper Cubs (geen Paper Clips, zetter!) op 7 Juni per „Tjibadak” in Priok aan. Elders in dit nummer vertelt hij van zijn reis. Op Zondag, 22 Juni sprak Kapt. Oyens voor het Kon. Instituut voor Ingenieurs te Bandoeng over „Nieuwe Ontwikkelingen in de Vliegtuigtechniek”. Twee van de Piper's gingen door naar Medan, drie naar Makassar en voorloopig zullen acht ervan de E. O. S. in Andir gaan versterken.

Van ziekteverlof in Nederland keerde terug de Vlieg- tuigmaker 2e Kl. (Motorhersteller) O. W e e t e l i n g. Weeteling behoorde in 1945 tot de pioniers, die dadelijk na hun bevrijding uit krijgsgevangenschap de hand sloegen aan de opruiming en heropbouw van Andir. In die periode, toen Andir nog voortdurend onder vuur stond, werd hij door een schot in de keel getroffen. Een rustperiode in Nederland heeft hem goeddeels herstel gebracht, hoewel zijn stemgeluid voorloopig nog eenigszins onder de maat is. De heer Weeteling gaat naar 1 M.R.A., Biak.

Wij ontvingen een aankondiging, waarin Kapt. Ir. Doppenberg, Hoofd Reparatie-Basis Andir, en zijn echtgenoot kennis geven van de geboorte van een zoon op 15 Juni 14971 Wij wisten niet, dat er zulke oude families in Indië bestonden. Inmiddels onze beste wenschen voor den jeugdigen'Jaap!

EDUARD EN HET HOOFDKWARTIER.

(LOTGEVALLEN VAN EEN LEEK IN HET HOL VAN DEN LEEUW.)

Omdat Eduard ons altijd dingen over de luchtvaart toefluistert, die we nog niet weten of waar we bezwaarlijk voor kunnen uitkomen, is hij een graaggeziene gast geworden. Er gaat zo'n rustgevende invloed van hem uit, waardoor iedereen onwillekeurig naar de mening overhelt, dat er nog best wat van te maken valt. Daarom begroetten we hem vorige keer met een onbeschaafde schreeuw, die een welkomstroep moest verbeelden-.

„Zo, zwartkijkers!”, zei Eduard, want het kroop toevallig weer net tegen het eind van de maand. „Veeg die zorgelijke rimpels eens onder jullie schedels weg, want dat maakt je maar lelijk!” Daarvoor waren ze natuurlijk niet bedoeld en we trokken dan ook haastig een nietszeggende plooi over onze gezichten, waarop Eduard niets had aan te merken.

„Weten jullie, dat ik gisteren zonder opzet en helemaal kosteloos een afspraakje, een doosje paper-clips en de laatstverschenen „Stuurkolom” te pakken kreeg?” „Hoe lapte je 'm dat?” vroegen we jaloers, terwijl we voor alle zekerheid zijn zakken even nazochten.

„Tengels thuis!”, bromde hij klaarwakker en daarna geheimzinnig: „Hoofdkwartier!”

„Je bent ziek, Eduard”, grinnikten we. „Hoofdkwartier zei je toch?”

„Ja en met een hoofdletter nog wel. 't Kwam zo, dat ik kriskras over het Koningsplein doolde, toen ik dank zij een verende betja aan de West-zijde arriveerde

„Warm, warm!”, kreeg hij gelijk alsof er blindemannetje werd gespeeld, maar hij vond het niet eens leuk en ging onverstaanbaar verder:

„Toen gebeurde het vermakelijke. Plotseling hoorde ik ”

„Militaire Luchtvaart!”, openbaarde de telefoniste het geheim op de haar specifieke, innemende toon, die ook Eduard aantrok.

„En ik ben Eduard”, zei hij schuchter, nadat hij over het raamkozijn naar binnen was gewipt.

„Dat vind ik te bar”, vond ze en vervolgens weer op diensttoon: „Alle koorden zijn momenteel bezet”.

„Geeft niet!”, mompelde Eduard...„Ik ben toch nog niet van plan mezelf op te hangen”. En zonder enig commentaar af te wachten, zorgde hij met reuze stappen de gang te bereiden. Hij vreesde, dat de telefoniste het er niet bij zou Uten en direct de veiligheidsdienst zou opbellen.

„Maar ze hebben buiten mijn vermomming gerekend”, lachte Eduard duivels en hij haalde een groot, blanco vel uit zijn portefeuille, stopte het demonstratief onder de arm en stapte zelfverzekerd verder de gang op, waar hij al spoedig werd opgeslokt in een massa andere wandelaars, die stuk voor stuk ook belangrijke papieren hielden vastgeklemd. Dat zou het zoeken wel tot een bijna onbegonnen werk maken, maar nam het risico niet geheel weg, want iedereen verdween na verloop van tijd in de een of andere deur. Toen Eduard dan ook verscheidene malen op en neer was gegaan, voelde hij de achterdochtige blikken van minstens twee portiers op zijn shirt rusten.

„Achter je rug durven ze wel”, mompde hij gekwetst en sloeg een betogeld zijpad in, waar een wildvreemde sergeant hem de weg versperde.

„Heb je al iets over demobilisatie gehoord”, -vroeg deze smekend. Eduard meende, dat het heel goed een strikvraag kon zijn, maar hij kende de klappen van de zweep terdege.

„Was het maar waar”, gaf hij met een gemaakte zucht ten antwoord. „Zo gauw ik echter wat definitiefs te weten kom.....”

„Ja, doe me die lol”, bedelde de dikgestreepte jongeling en als een genezen mens worstelde hij verder met een vernuftig kaartstelsel, dat hem eindeloze werkdagen en slapeloze nachten bezorgde. Eduard was intussen op

een meisje gestuit, dat heel wat losliet over haar tegenslagen.

„Kun jij begrijpen, dat mijn baas het zo eigenaardig vindt, dat ik alleen de oude spelling ken?”

„Hoe bestaat het!”, verwonderde Eduard zich. „Maar je ziet er ook nog zo jong uit! Ga je vanavond met me mee? Er draait opnieuw een oude film. Over vliegtuigen nog wel!”

„O, wat knal!”, stemde ze toe. „Loop je zo ver mee naar de technische dienst?” Eduard staarde haar verschrikt aan. „Ik ben jammer genoeg niet technisch aangelegd”, wimpelde hij het aanbod af en trillend zocht hij zijn heil bij „Personele Zaken”, waar hij door een nerveus gegons verrast werd.

„Wat is het grote punt hier?”, vroeg iemand met een kleurpotlood achter het oor. Eduard deed net of hij ingespannen nadacht, maar hij zei het eerste wat hem voor de mond kwam: „Zakelijk personeel kunnen we op „Personele Zaken” nimmer ontberen!” Het kleurpotlood verhuisde driftig achter een ander oor.

„Kletsboek! Je hebt een propeller zien staan, maar weet niet waar het vliegtuig uithangt. Breng liever deze paper-clips naar de materiaal-dienst. Ze zitten er om te springen!”

De gevoelloze Eduard liet ze rustig verder springen. Want hoewel met de meest edele voornemens beziel, werd hij wederom vlak bij de ijswaterkete! opgehouden. De schuld lag bij een typiste, die een dorstige indruk op hem maakte.

„Kun jij begrijpen, dat mijn baas het zo eigenaardig vindt, dat ik alleen de oude spelling ken?”

Eduard rook direct, dat er over zijn afspraak geroddeld was. „Ik heb je door, zus!”, dacht hij en zei: „Ja, maar je ziet er ook al tamelijk oud uit”.

Ze schreef het niet zo erg te vinden en zei berustend: „Ik was er al bang voor”.

Eduard vond haar echt het type om hinderlijk sentimenteel te worden en dan kon hij zich ook nooit goed houden.

„Nou, cheerio!”, riep hij daarom luchtig en zette welgemoed zijn zwerftocht voort. Hij voelde zich als een vrolijke vacatieganger, die ervaart dat ook het eigen land talrijke plekjes telt, waar volop te genotteren valt. Al dromend dreef hij naar de materiaal-dienst af, maar vreemd genoeg zat er niemand om paper-clips te springen. Iedereen zat er juist rustig wat of nog minder te doen, de radio speelde een zoete melodie en wanneer het niet zo onmenselijk ruim was geweest, zou Eduard zich in een gezellige huiskamer zonder schemerlampjes hebben gewaand.

„Begrijp jij er nog iets van?”, schalde het plotseling uit de financiële hoek.

Eduard draaide zich belangstellend om. „Nee, maar eerlijk gezegd heb ik er nog weinig moeite voor gedaan!” Daarna werd hij door moeheid overvallen en leunde lusteloos tegen een grauwe kast. Doch een lange rustkuur was hem niet beschoren, daar een tengere luitenant hem er sarcastisch op wees, dat wanneer er niets gedaan werd, dit in ieder geval elders gedaan moest worden”.

„Dat beweren ze overal”, pruttelde Eduard zwakjes tegen.

„Zo, nou tegenpruttelen ook? Dat is wel wat bont voor een mannetje, dat permanent uit zijn neus zit te eten”, beschuldigde de luitenant hem. „Gisteren was je zelfs helemaal niet op kantoor en morgen ook niet, want je bent ontslagen. Oneervol en op staande voet ontslagen! Hier heb je een „Stuurkolom” voor de bewezen diensten”.

Als een geslagen hond wankelde Eduard naar de transportdienst.

(Vervolg pag. 12)

De fakkel overgedragen

Brevet-uitreiking in Nederland.

(VIII onzen Haagschen correspondent)

„11 "ij ouderen herinneren ons Iwe trots wij erop waren het :o begerde brevet op de borst te mogen dragen", :eitle generaal-majoor C. Giebel, chef Luchtmachtstaf, tot de veertig voor hel brevet „Waarnemer" geslaagde leerlingen van de Luchtstrijdkrachten, die uit zijn handen en ten overslaan van troepen van de Legerluchtmacht de „Vink" ontvingen. En met deze uitreiking, overhandigde de generaal in feite, de brandende fakkel van de Militaire Luchtvaart aan een jongere generatie, voor het eerst na de oorlog weer op vaderlandse/ie bodem.

De plechtigheid geschiedde Vrijdag, 23 Mei, op een prachtige, veelbelovende morgen op de vliegbasis Gilze- Rijen. De geslaagden stonden voor de in carré opgestelde troepen, samengesteld uit vier compagnieën van het Commando Luchtvaarttroepen uil Breda en de bezetting van <Je vliegbasis; het geheel onder commando van majoorvlieger J. Tammes. Het muziekcorps van de L. S. K. zorgde voor een muzikale omlijsting.

Alvorens de waarnemers-emblemen uit te reiken, beeedigde generaal Giebel vier officieren, n.l. de res. tweede luitenants J. Kleinjan, ü. J. v. d. Vliet, R. C. de Bruin en A. P. Snoek. In zijn toespraak tot de nieuw benoemden zei de generaal o.m.: Gij hebt plechtig beloofd: onderwerping aan de krijgstucht. Ik vertrouw, dat gij deze belofte hebt afgelegd in het besef, dal het onderhouden van de krijgstucht in overeenstemming met onze wetten en voorschriften het streven en de trots van ieder militair behoort te zijn. De krijgstucht bindt onze krijgsmacht in al haar gelederen lezamen: zij is de basis voor onze onderlinge samenhang en kameraadschap; zij verleent kracht aan onze v/apens en zij is de waarborg, dat de wapens niet dan in overeenstemming met de bedoelingen van de regering worden gebruikt '.

Komende tot de „gehoorzaamheid aan de wetten", vervolgde de generaal:

„Dat zijn de wetten van het Koninkrijk der Nederlanden, zowel de wetten van Nederland als die van Indonesië, Suriname en Ciira^au.

„Dat zijn de wetten, waaronder de volken van OOST en WEST, die zich in de loop der eeuwen onder de Nederlandse vlag hebben geschaard, een welvaartspeil hebben bereikt, zoals in de loop der geschiedenis der mensheid, slechts door weinig volken op aarde is gekend, en dat er ook thans *nog zou* zijn, ware het niet, dat de afgelopen orlog de welvaart van Nederland en Indonesië helaas voor een deel heeft verwoest".

Vervolgens betoogde generaal Giebel, dat „ontsproten aan de verdraagzaamheid en de rechtschapenheid, die het karakter van het Nederlandse volk door de eeuwen heen hebben geschapen, waarbinnen alle onderdanen van de Koningin, ongeacht tot welke bevolkingsgroep zij behoorden, in vrijheid tot volledige ontplooiing en ontwikkeling konden 'geraken, let zal niet gemakkelijk vallen, zelfs niet in de met. i beschaafde landen der wereld, naties aan te wijzen, met wie wij voor w'at onze wetten betreft niet elke vergelijking met glans zouden kunnen doorstaan".

De generaal sprak tenslotte de wens uit, dat „de plechtigheid voor alle militairen, die haar hebben bijgewoond, een aansporing moge zijn zich in hun daden door. trouw aan de Koningin, gehoorzaamheid aan de wetten en onderwerping aan de krijgstucht te laten leiden".

Op de plechtigheid van de eedsaflegging volgde de uitreiking van de waarnemers-emblemen. Kapt.-Luit. ter zee Z. W. J. Reynierse, staf-officier Opleidingen, schetste de moeilijkheden, waarmee de ^opleiding gepaard was gegaan. Voor de O. V. W.-ers, die in 1945 bij de Luchtstrijdkrachten waren aangenomen, brak een lange tijd van wachten aan, door allerlei omstandigheden. Hij wees voorts op het verdienstelijk werk als liason-officier van de Ltz. I K M R. W. A. Ditmar.

Generaal Giebel overhandigde daarna met een korte toespraak de „Vink", waarbij hij ieder der geslaagden met een handdruk geluk wenste.

Tot slot defileerden de troepen voor de vier beeedigde officieren; het défilé werd afgenomen door den chef Luchtmachtstaf.

(Vervolg van Pag. II)

„is er nog een beetje vervoer voor een pas ontslagene?", vroeg hij bedremmeld, maar ook daar kreeg hij de kous op de kop.

„Dat moet twee dagen van te voren worden aangevraagd, tenzij voor onvoorziene gevallen. En dat ontslag van jon was vorige maand al te voorzien!"

Wat bleef Eduard hierna nog anders over dan maar naar de telefoniste gaan om te vragen of er soms al een koord W'as vrijgekomen. Maar de komst van een vrouw redde hem van een alledaagse zelfmoord. Het was zijn verloofde, hoewel Eduard haar nauwelijks herkende, zó kwaad zag ze er uit.

„Aha, eindelijk!", gilte ze. „Waar zijn de artikelen van de distributie?"

„In een betja laten liggen", snikte Eduard berouwvol. Dit veroorzaakte een hele serie jammerklachten en de ontstellende vraag: „Waar moet ik nu van eten?" „Hier", zei Eduard edelmoedig, terwijl hij z'n afspraak spijtig en stilzwijgend^ afschreef. „Echte, vooroorlogse paper-clips! Die zijn zo goed als nergens meer te krijgen". Tegen zoveel liartelijke gulheid zou niemand bestand zijn, laat staan een verloofde. Ze was clan ook helemaal niet boos meer en het merkwaardige was, dat tegelijkertijd de zon weer lekker heet begint te schijnen

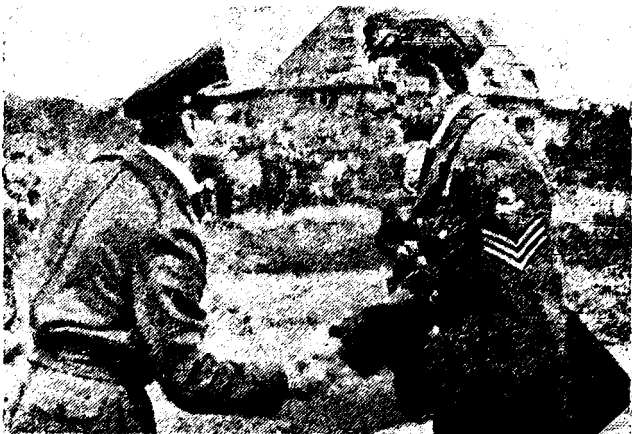
•J! \$ *

„'t Is een heel geloofwaardig verhaal", beloonden we Eduard voor zijn spraakzame bui. „Maar er is één enig, wat ons dwars zit. Laat ons mi die „Stnnrkolom" eens zien, dan blijft er geen twijfel meer over".

Eduard kneep zijn oogjes op een interessante manier dicht en staarde slim voor zich uit.

„Wanneer er een hele zending „Stuurkolommen" voor een basis zo maar in het niet kan verdwijnen, dan gaan jullie van mij toch niet verwachten, dat ik één enkel exdmplaar voor de ondergang kan behoeden?"

En eerst toen begrepen we, dat zijn verhaal niet zonder een leerzame moraal was

Generaal Giebel wenst een der nieuw gebrevetteerden geluk

UIT DE EERSTE DAGEN VAN DE HELICOPTERS.

(door omen fu'schieùktimlijken medewerker)

De eerste helioptère (door stoom gedreven), die zich in de lucht verhief, was een apparaat, gebouwd door den haliaanschen ingenieur Enrico Torlanini, in 1877.

Er dient in dit verband aan herinnerd te worden, dat vete jaren voordien, namelijk in 1842, de Engelschman W.V. H. Philips er eveneens in geslaagd was een toestel te vervaardigen, voorzien van twee horizontale propellers, dat eventjes „gevlogen” heeft, doch reeds na weinige seconden uiteen sloeg, waarbij de bladen van de propellers tot over grooten afstand weggeslingerd werden.

Deze poging werd niet herhaald en de hélicoptère van Philips raakte spoedig in het vergeetboek, terwijl die van Torlanini bij voorkeur als de eerste „officieele” beschouwd wordt. Het toestel van Philipps viel echter op door een vermeldenswaardige bijzonderheid, het werd namelijk voortgedreven door reactie-kracht (jet-propulsion).

De bladen van de propellers waren namelijk voorzien van buizen en uit deze buizen ontsnapte het verbrandingsproduct van een gasmengsel dat, na samenpersing, tot ontploffing was gebracht. De ontsappings-richting stond loodrecht op de lengte-as van de propellerbladen en zodoende begon het geval te draaien. Dit idee doet in de laatste tijd weer opgeld voor de voortstuwing van lichte vliegtuigen. Velen hebben vermoedelijk gedacht, dat er weer iets heel nieuws was uitgevonden, toen zij in Amerikaansche tijdschriften plaatjes zagen van sport-vliegtuigen met deze z.g. tuinsproeier-propellers (de bekende draaiende tuinsproeiers werken nl. volgens hetzelfde principe) 'maar het tegendeel is dus waar: het principe, ten eerste, is reeds eeuwen bekend en de toepassing ervan in de luchtvaart dateert van ruim 100 jaar geleden.

Het apparaat van Philips werkte zoo goed, dat het zich zeer bruusk verhief en direct al flink hoog zat, doch daarop had het vermelde ongeluk plaats.

Ongeveer tezelfder tijd nam de baron Séguier eveneens proeven met een hélicoptère, waarbij het reactie-principe gebruikt werd, zij het met stoom. Ook deze machine verhief zich met groote snelheid, kwam daarna echter tegen een muur terecht en stortte neer op een werkman, die, op slag gedood werd. U ziet, hoewel de vliegtuigen zwaarder dan de lucht nog geen passagiers meenamen, eischen zij toch reeds slachtoffers.

Maar om nu terug te keeren tot de machine van Torlanini: deze bestond uit een vaste schoep van 2.80 meter middellijn. Deze schoep was bevestigd aan een geraamte, waarin een zeer kleine en kunstig geconstrueerde stoommachine bevestigd was. De stoommachine dreef de propeller aan, door middel van een tandwiel-transmissie, gelijk men die vindt aan de drijf-as van een auto. Deze propeller bevond zich boven de schoep en had een kleinere diameter (1.80 meter). De stoom werd medegevoerd in een metalen bol, welke een eindweegs onder het toestel bevestigd was, en tevens als gewicht fungeerde voor het bewaren van het evenwicht. De stoom werd verwekt vóór het opstijgen; het medevoeren van een verhit-tings-installatie zou het toestel te zwaar gemaakt hebben. Men moest dus met een korte vlucht tevreden zijn, doch in die dagen maakte men zich nog niet druk over vluchtduur, men was al zeer opgewonden als de constructie de lucht inging.

Het totaal-gewicht van het apparaat was 3500 gram, waarvan 1600 gram voor de motor en 1000 gram voor de „stoombot”, in gevulden toestand. De oppervlakte van de propeller en de schoep bedroeg in totaal 2 vierkante meter en het vermogen van de motor 1 % pk.

De hélicoptère van Torlanini slaagde er in zich vrij van de grond te verheffen, op 29 Juni 1877, zeventig jaar geleden dus. Dit evenement had plaats in Alexandrië.

Het werd herhaald in Milaan. Het toestel klom toen tot 13 meter hoogte en bleef daar gedurende twintig seconden hangen.

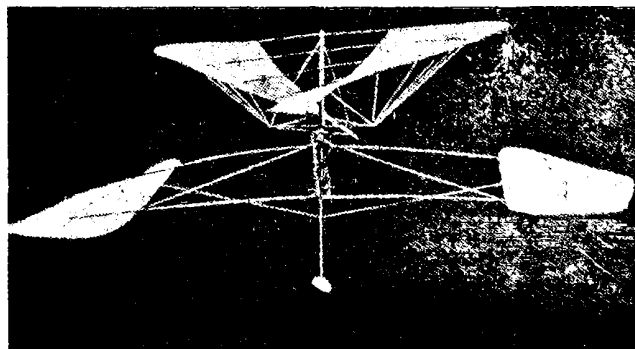
Bij het uitbreken van den jongsten oorlog bestond de machine nog; zij werd bewaard in het museum van Milaan. Het is ons niet bekend of zij heelhuids door den strijd gekomen, dan wel vernield of verdwenen is. Torlanini stierf in 1930 op hoge leeftijd, na een veeljarige carrière op aeronautisch gebied.

Ongeveer in dezelfde periode, als waarin Torlanini zijn hélicoptère construeerde, bouwde de Franschman Castel een dergelijk vliegtuig gedreven met samengeperste lucht en van een geheel nieuwe vorm: een stellage op wielen, waarin de motor verwerkt was en van boven voorzien van twee horizontale armen, die door een motor aan het draaien aannemen, waardoor het toestel droeg aan hef uiteinde een achtbladige schroef bestaande uit twee dubbele groepen van twee blade.ii. De schroeven draaiden in tegengestelde zin en konden tijdens het draaien onafhankelijk van elkaar een andere invalshoek aannemen, waardoor het toestel bestuurbaar zou zijn. Het geheel woog 22.500 gram en iedere schroef besloeg

1. 70 meter in diameter. De gecomprimeerde lucht werd in de cylinder, welke als reservoir dienst deed, geperst door een rubberbuis. De proefvluchten werden gemaakt terwijl het toestel, als een ballon captif, door middel van een lijn onder controle werd gehouden. Bij de eerste gelegenheid, dat het vrij vloog, botste liet apparaat nu t kracht tegen een muur en brak.

In 1879 bouwde Emmanuel Dieuaide een hélicoptère met twee schroeven, gedreven door stoom. De propellers waren boven elkaar opgesteld en bezaten ieder drie bladen. De diameter was zeer groot. Dit toestel brak, voordat liet zijn deugdelijkheid kon bewijzen.

Dit zijn slechts enkele grepen uit de geschiedenis der hélicoptère. Ander pogingen werden gedaan door Caylev (1843), Ponton d'Amécourt (1861), Pénaud (1870) en veel later door Renard (1904), Paul Cornu (1906), (de eerste die zelf met zijn toestel opsteeg voor een vrije, zij het korte, vlucht), Breguet (1907), Ellehammer (1912). Gedurende den eersten wereldoorlog geraakte de hélicoptère OJ den achtergrond, omdat men de handen vol had aan liet ontwikkelen der „aeroplane”. Doch reeds in 1919 had de verticale vlucht weer de belangstelling van vele kringen. Nergens in de aviatiek stond men voor zulke problemen als hier, doch men heeft weten door te zetten, totdat de hélicoptère een bruikbare propositie werd. Heden ten dage heeft dit soort vliegtuig reeds een groote commercieele en militaire waarde, hetgeen een fraaie belooning mag heeten voor de moeite en het geduld aan de idee van het verticaal stijgende en dalende vliegtuig hesteed.

De Hélicoptère van Torlanini.

SPORT GOEDE OVERWINNING

Op de 7 Dec. Div.

(Van onzen Sport-medewerkèr)

De wedstrijd tegen de 7 Dec. Div. bracht de Af. L.-ploeg een prachtige overwinning in een wedstrijd waarin onze aanval zeer verrassend uit de hoek kwam.

Matig begin.

Het leek er in liet begin helemaal niet op dat we een spannende kamp tegemoet zouden gaan. De omstandigheden waren niet bepaald goed te noemen. Het veld vertoonde oneffenheden en de bal maakte rare capriolen. Daarbij was het terrein zo hard als een kei, wat zeker in het voordeel was van de rare capriolen, maar in het nadeel van de spelers, die de grootste moeite hadden met het onwillige bruine monster. Als men de bal niet direct onder controle liad, en wie had dat wel?, dan kreeg de tegenstander de kans om in te grijpen. Dit had tot gevolg dat er vooral in het middenterrein nogal 'ns lijf aan lijf werk te zien werd gegeven, hetgeen niet bepaald sie>-rend was. Toch kunnen we niet zeggen dat er een buitensporig gebruik is gemaakt van de lichaamskracht, zodat deze wedstrijd wel een fors, maar geen onsportief karakter kreeg.

Alhoewel onze ploeg zicti in het begin enkele malen voor de Divisie-veste vertoonde, waren deze zwak opgezette aanvallen van geen betekenis. Slechts één goéd schot van Witte mogen we niet vergeten te vermelden. Blom had er alle moeite mee, doch wist de bal corner te werken.

Al spoedig kwamen de partijen volkomen in evenwicht en kwam de 7. D. D. er steeds beter in. Tolmeyer probeerde enkele malen om met dribbles de verdediging te passeren, maar hij vond een bekend bordje op de deur hangen. Het slechte schieten van de Divisie-mensen was tevens de oorzaak dat Florentinus voorlopig 'n „makkie” had, hetgeen hij liet merken door de ballen met 'n air te behandelen alsof hij wilde zeggen: „wie doet me wat!”

De aanvallen van de onzen, vooral over de vleugel van Rijnenberg blijken hoe langer hoe gevaarlijker te worden. Rijnenberg weet zich op gegeven moment prachtig vrij te spelen en geeft een hoge voorzet die Witte uitstekend in weet te koppen. Blom weet vallende de bal te stoppen, maar deze komt voor de voeten van Zoutse terecht, die met alle kracht in wil zetten. Er stonden echter verschillende Divisie-verdedigers in zijn nabijheid en Boljé wist hem de voet dwars te zetten. Even later is het weer Rijnenberg die de verdediging weet te passeren. Hij komt thans geheel alleen voor Blom te staan, die zijn schot echter fraai weet te keren. Bij een volgende aanval wordt de bal slecht geplaatst en kan Rijnenberg deze niet meer bereiken.

Het eerste doelpunt.

De fraaie aanvallen ,d. flitsend van vleugel tot vleugel op het Divisie-doel eerden gelanceerd, bezorgden de Divisie-verdediging veel last. Als Rijnenberg weer doorgebroken is en Blom uit z'n doel is gekomen veroorzaakt v. d. Meer een strafschop wegens hands. Witte plaatst zich manhaftig achter de bal en vuurt een kogel op Blom af, die het schot echter weet te stoppen. Totvreugde van de aanwezige M. L.-ers wees de scheidsrechter weer naar de witte stip ten teken dat de strafschop over moest worden genomen. Blom had zich nml. naar zijn oordeel te vroeg verplaatst. Witte kreeg nu opnieuw een kans en benutte deze op eminente wijze. Zo namen we de leiding, hetgeen een morele steun betekende voor onze jongens.

P^e reactie die er volgde op dit doelpunt was vrij sterk. Rijsdijk weet op het nippertje te redden als Mizée doorgebroken is en Florentinus dreigt te passeren. De aanvallen van de 7 Dec. Div. zijn "echter niet zo krachtig als die van de M. L. Dit is het gevolg van het speltype dat

wordt gevolgd. Bij de M. L. zit de spil steeds goed achter de voorhoede aan, terwijl bij de 7 Dec. Div. deze positief in de verdediging blijft. Het middenterrein is daardoor soms aanmerkelijk leeg, , waarvan de M. L. het meeste weet te profiteren, doordat de middenlinie beter opsluit. Het plaatsen moet bij de 7 Dec. Div. hierdoor over langeren afstand gebeuren. Dit is een voordeel als er nauwkeurig geplaatst wordt, maar indien daaraan liet een en andèr hapert, dan zit Leiden in last. En Leiden zat wel degelijk in last bij de 7 Dec. Div. daar onze verdedigers telkens weer konden ingrijpen tengevolge van het slechte plaatsen wat de Divisie deed.

De goede aanvallen kwamen sporadisch van de 7 Dec. Div.-kant. De Jong blijkt een off-day te hebben, want hij schiet telkens huizenhoog over, tot wanhoop van de hardwerkende middenveldspelers, waarvan Tjepkema heel goede dingen deed. De Jong ziet zelfs kans om tot tweemaal toe bij prachtige uitvallen voor open doel staande op zeer korte afstand de bal nog over te schieten.

De gelijkmaker.

De druk op het M. L.-doel wordt steeds krachtiger en Florentinus krijgt steeds meer en moeilijker werk. Hij heeft de nonchalance van zich afgeschut en verdedigt zijn doel opperbest. Valentijn is hem echter te vlug af nadat deze fraai was doorgebroken. Indien Florentinus dit moment iets sneller had bekeken was het gevaar nog te keren geweest. Valentijn kreeg nu de gelegenheid om de situatie even te bekijken en toen - hij Florentinus uit zijn doel zag komen kon hij het moment van schieten vrij goed bepalen. Dat zou hij anders wel uit z'n hoofd hebben gelaten, omdat hij dan reeds door Florentinus op z'n huid zou zijn gezeten, die hem geen tijd zou hebben gegeven zich te bedenken. Nu kon Valentijn de bal netjes laag langs de uitlopende Florentinus plaatsen, waarna het gejuich en gejubel uit de Divisie-contreiën het beste bewijs was voor het- gemaakte doelpunt. Florentinus raakte er 'n beetje door van de wijs en begon wat onzeker te doen. Later kwam hij daar overheen en was hij weer even gedecideerd als voorheen.

'n Slecht afgewerkte bal uit de Divisie-verdediging komt bij Rijnenberg terecht, die Witte een dot van 'n kans geeft, maar die deze dot jammerlijk verprutst. Direct daarna is het rusten 1 — I.

Flink aangepakt.

Er werd direct na oerust door de M. L. flink aangepakt en het Divisie-doel verkeerde onmiddellijk in groot gevaar. De Divisie-verdediging stond maar raar te schutteren en het scheelde maar heel weinig of Witte had de leiding hernomen, toen hij een voorzet van Rijnenberg perfect op z'n hoofd nam en Blom slechts door middel van een Herculetsche sprong de bal over de lat kon tappen.

Tolmeyer laat het publiek lachen, overigens niet de eerste keer dat hij daarop aanspraak maakte, als hij demonstratief de bal mee naar de beruchte witte stip neemt bij een vrije schop welke Terpstra veroorzaakte op de rand van het strafschop-gebied. De scheidsrechter riep hem echter, ondanks het misbaar dat Tolmeyer daarop maakte, netjes terug, wat nog meer hilariteit ten gevolge had.

Na dit gemakelijke voorval volgden er enkele goed opgezette aanvallen van de M. L.-zijde, die door slecht schieten van den overigens hard werkenden Yoe Eng geen resultaat opleverden. Dit waren duidelijk schoten die hun doel misten tengevolge van het effectvolle terrein en de eivormige bal!

Opnieuw de *leiding*.

("oor liet hardnekkige volhouden van tle 7 Dec. Div. aan hWm verdediging van 5 mensen, kon de M. I. aanval o: aanval lanceren en door liet goede spel van Yoe Eng on Rijnenberg wist men toen reeds bij herhaling deze verdediging uit elkaar te rukken. Flitsend verhuisde de hal met lange passes van vleugel tot vleugel en Witte verdeelde het spel behoorlijk. Het was duidelijk dat er momenten zouden komen welke tot doelpunten zouden leiden. Lang behoefden we daarop niet te wachten. Yoe Eng lokte op zeker moment enkele Divisie-verdedigers naar zich toe en gaf toen op het juiste moment door aan Rijnenberg, die de bal bliksemsnel opbracht, de laatste verdediger omzeilde, Blom uit z'n doel lokte en deze geen schijn van kans gaf 2 — 1. Onnodig te zeggen dat de stemming op de tribune met de minuut beter werd. Doch de overwinning was nog niet bevochten en de tijd om reeds victorie te kraaien was nog niet daar. De 7 Dec. Div. zette een tegenoffensief in dat klonk als een klok! Reeds direct na het M. L.-doelpunt wist Mizee zich door onze verdediging te werken en Florentinus was reeds een geslagen man doordat hij verkeerd stond opgesteld. Het schot van Alizee was echter iets te hoog gericht en ging juist over de hoek waar Florentinus niet stond. Wel moest Blom zich tot het uiterste inspannen om een schot van Gerritsen-onschadelijk te rieken, maar de Divisie-aanval keerde toch prompt terug en Tolmeyer was wel bijzonder actief. Hij combineerde met Tjepkema op de rechtervleugel en alhoewel hij enkele malen de kous op de kop kreeg, lukte het hem toch 'n keer gevaarlijk door te breken. Florentinus rekende reeds op een schot, dat echter uitbleef, daar Tolmeyer naar Tjepkema speelde die verrassend goed stond opgesteld. Onze verdediging aarzelde met ingrijpen en Tjepkema kon rustig doorzetten, waarna hij een laag schot gaf waarnaar Florentinus slechts met verwondering stond te kijken, maar er overigens geen hand naar uitstak! 2 — 2.

De Divisie-aanval draait dan even op volle toeren. Onophoudelijk zwerven ze voor het M. L.-doel, waar onze verdediging alle zeilen moet bijzetten om verder onheil te voorkomen. Valentijn dreigt reeds het doel te doorboren als hij op enkele meters genaderd is, doch Rijdsdijk weet de bal eminent van z'n schoenen te pikken en weg te werken. Direct daarop mist hij een bal en Valentijn is er als de kippen bij om de bal te bemachtigen. Nu is Florentinus echter bijtijds uit z'n doel gekomen en onttrekt Valentijn de fraaie kans.

Het M. L. „Ketiëke 1 1 1

Met nog 'n kwartier te spelen bij de gelijke stand 2 — 2 was ai.es nog mogelijk. De kansen waren tot zoover volkomen gelijk, maar toch voelden we dat het verrassende element in de aanval bij de M. L. sterker was dan bij de 7 Dec. Div., daarop bouwden we onze hoop en we zijn in onze verwachtingen niet teleurgesteld! Doordat het middenterrein vrijwel een vrij operatie-ter- rein was voor onze middenlinië en binnenspelers, omdat de Divisie-verdediging zich terugtrok, konden de goede throughpasses steeds weer verwarring stichten. Uit een van deze fraaie throughpasses, ditmaal van Veenstra, wist Rijnenberg door te breken. Hij passeerde Blom, doch verloor daarna de bal, waarop v. d. Meer de kans kreeg om reddend op te treden. Yoe Eng had het echter prachtig doorzien en was tussenbeide gekomen. Zonder zich ook maar 'n ogenblik te bedenken, drong hij zich achter v. d. Meer en zette de bal zonder fout in het Divisie- doel 3 — 2.

Eerst thans hebben de M. L.-ers de smaak terdege te pakken en zijn niet meer te houden. Yoe Eng is midvoor gaan spelen, terwijl Witte de rechtsbinnen plaats heeft ingenomen. Onder luide aanmoedigingen trekken de onzen telkens ten aanval en de Divisie staat steeds zwakker te verdedigen. Een hoge bal wordt slechts ten dele gekeerd en Gerritsen weet deze bal nog juist vóór de lijn te bemachtigen. Hij bedenkt zich geen moment, geeft een voorzet, die via Yoe Eng bij Rijnenberg komt die op korte afstand doel treft 4 — 2.

Daarmee is de strijd heslisl. Wellicht had Yoe Eng nog een doelpunt gescoord, maar het verrassende verre schot van den kleinen man sprong legen dé lat het veld weer in, waar deze verder kon worden weggewerkt. Tolmeyer en Tjepkema proberen het voor de zoveelste maal op rechts, maar onze verdediging staat pal en is niet meer te passeren. Yoe Eng onderscheidde zich vooral in dit laatste kwartier bijzonder door zijn helder inzicht en goed plaatsen van de bal. Het einde kwam spoedig daarna. De vermoeide spelers konden de kleedkamer opzoeken waar vooral de Divisie-spelers de bal nog 'ns goed bekeken (vanwege de vorm!)

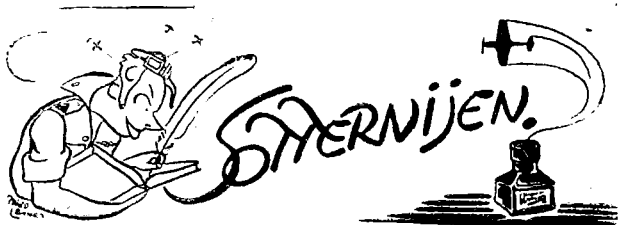
Met dit elftal heeft de M.L. een goede beurt gemaakt. Wanneer volgt de volgende overwinning? Men is krachtig genoeg om ieder vertegenwoordigend elftal goed partij *te geven. Het mag gerust een Garnizoens- of Ste- delijk-elftal zijn, omdat we, al zouden we verliezen, daarvan slechts kunnen leren en onze kracht opvoeren. Het is echter moeilijk om deze geconcentreerde combinatie steeds te laten uitkomen en we zullen als basis de plaatselijke combinaties moeten blijven houden, die echter kunnen zorgen dat ze zich steeds krachtiger gaan ontwikkelen, waarvan ifteindelijk het M. L.-Indië-elftal van zal profiteren. In Bandoeng speelt het M.L.-elftal in de hoofdklasse, doch in Batavia, waar de VBO-competitie eerst 1 Augustus gaat draaier en in welke bond 'we het vorige jaar in de le klas konden uitkomen, maken we gezien de huidige zwakte van ons Batavia-elftal, niet veel kans om in de le klas te worden geplaatst, daar andere sterke militaire combinaties zich intussen hebben aangemeld, zodat we vermoeden dat er voor ons geen plaats zal zijn in de le klasse. (Batavia heeft geen hoofdklasse). Laten we daar echter niet spijtig om zijn, daar het beter is een goed figuur te slaan in de 2e klasse dan een modderfiguur in de le klasse. Ook in de 2e klasse zal de strijd nog zwaar genoeg zijn, daar het aantal militaire elftallen in Batavia, dat aan de competitie wil meedoen groot is en daarbij zijn elftallen die heus niet veel zwakker zullen zijn dan die welke in de le klasse geplaatst worden en daarom voorspellen we zelfs in de 2e klasse voor onze spelers zeer moeilijke wedstrijden, die hun uiterste krachten zullen vergen. We kunnen dan echter tonen dat het ons ernst is met onze hernieuwing en de basis leggen voor de komende jaren waarin we de M. L. weer op het voorste plan willen brengen. Daarvoor zullen we ons uiterste best moeten doen en eensgezind het doel moeten nastreven. Het vórtrek van Kapt. Corsmit betekent voor de M. L.-Sportvereniging in Batavia een groot verlies, doch we hopen dat zijn vertrek voor de leden slechts een stimulans zal zijn om zijn stuwend voorbeeld na te volgen en met inzet van alles wat de liefde voor de vereniging ons geven kan, verder te werken aan de ontplooiing van de M. L.-Sportvereniging in de naaste toekomst.

M. "L.-SPORTNIEUWS.

Onze hockeyploeg in Batavia, kan op aardige resultaten bogen. Deze maand wisten ze de Kwartier Meester Generaal met 3 — 0 te verslaan en wonnen ze zeer verdienstelijk van de Mil. Hockey Comb. met 4 — 0. De Batavia-veteranen moesten er zelfs met 10 — 0 aan geloven. Arme oudjes! Op 30 Juni zal men op uitnodiging van Overste Doorman het nieuwe hockeyterrein gaan openen in Buitenzorg. Als tegenstander zal Buitenzorg fungeren. Dat wordt een zware opgaaf.

Onze tennissers komen in de competitie in een sterke afdeling uit en hebben evenveel verlies- als winstpunten uit 5 wedstrijden. De laatste maal werd de 7 Dec. Div. met een 4 — 1 nederlaag naar huis teruggestuurd.

De vergadering aan het begin van deze maand gehouden met het doel 'n beter overzicht te krijgen van het M. L.-tennisminnend gedeelte heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd. Er zijn nog steeds geen vaste banen ter beschikking, maar er is goede hoop, dat we in de maand Juli de beschikking zullen krijgen over twee behoorlijke banen, waarmee we om te beginnen even uit de brand zijn.

Torenbedienaar.

Daar kom ik er weer een aan Het is om gek te worden. Indertijd neem ik dit baantje van lauweroppereeter aan, denkend dat ik lekker in de frissche Incht kan ziften uitwaaien, bovenop de tamver, maar sindsdien heb ik 'een moment rust.

Daar is alles heel niet erg als ik die radio maar kan stilzetten.

Aiaar dal is er niet bij loor. Laatst zet ik de radio inderdaad stil en uitgerekend komt er een opsnijer van hei hoofdkwarlier binnenspankeren en die gaat zoo te keer, dat ik de radio maar weer aangezet heb, onv het gelach maar niet te horen. Nu zit ik met dat ding keihard aan, als ik het alzet ben ik het sigaar en als ik het aanhou moet ik naar al dat geklets van de piloten luisteren, die blijkbaar geen adem lumenii halen of ze moeten je er alles van vertellen, over die vervloekte telefoon.

Moet je zien, die is er een binnen, of er komt er weer een aan, Je kan wel aan de gang blijven. Kan die vent niet ergens anders gaan landen voor de aardigheid? Give me a break. Gaai het goed, mannetje? Vliegen kan je nier, maar schreeuwen wel, hè? Nou zit-ie op beeslek valt me nog mee, verder zal ie wel nooit komen. Zie ie wel, heb ik" het niet gezegd, net op de hoek van beeslek en fijnelepprootsj ligt ie op zijn gezicht, daar hoef ik verder niks meer aan te doen. Vliegen kan je of kan je nier, maar schreeuwen kan iedereen.

Denk maar niet, dat ik non even kan uitblazen. Daar komt er weer een aan

Wai zegt ie? Zijn wielen willen niet uit, zegt ie. Wat kan mij dat schelen, dat moet ie zelf weten. Wat zegt ie nou weer? O, meneer wil instructies hebben. Instructies! Moet je meemaken. Dat vindt ik héél gunstig. Denk je soms dat ik niets anders te doen heb, vader? Ga jij maar weg met je wielen of zonder wielen om precies te zijn. Voor vliegtuigen zonder wielen heb ik geen plaats en geen tijd. Geen rommel op ons veld. Wat zegt ie nou weer?! Alsjeblieft, hoor je dat, meneer wordt kwaad. Zeker een beetje over zijn loeren omdat die wielen niet uit willen. Dan had je ze maar niet moeten inhalen, suf- fert, blijf met je vingers van die knoppen af als je er geen verstand van hebt. Blijf jij maar lekker doorvlieg- gc-n.

Wat zegt ie nou weer? Vent, laat me .net rust. Nou wordt ie goed! Meneer vraagt of ie in de lucht moet blijven tot de benzine op is. Ben je heelemaal gek geworden, denk je, dat we benzine te veel hebben? Vooruit, geen gezanik, kom onmiddellijk naar beneden en mei op de startbaan, it ,oot, niet op destart voor mijn part in de dierentuim liggen, tusschen de ar dere kameelen, maar niet op onze mooie startbaan. Wa- segu? O, gaat U een rapport maken. U doet maar hoor. Denkt U heusch, dat U daar de kans nog voor krijgt?

Alsof ik het niet druk genoeg heb, komt er weer eer aan, die wil landen en tegelijk staat er een aan het andere eind van de runwee, die wil starten. Je begrijpt gewoon niet waar die kerels zin in hebben. Waarom gaan ze niet op de fiets? Maar ga je gang maar hoor, jij mag starten en jij mag landen, je doet maar net waar je pret in hebt hoor, ik bemoei me d'r niet meer mee. Als je op al die praatjes van die kerels ingaat, wat blijft er dan eigenlijk van je eigen leven over, voor een arme tauweroppereeter? Ik geef de algemeene lijn aan, maar verder bemoei ik me d'r niet mee.

DE STUURKOLOM

MAANDBLAD VOOR DE MILITAIRE LUCHTVAART

Tweede Jaargang No. 7

Juli 1947

Publicatie v/h Hoofdkwarlier der Mil. Luchtvaart te Batavia

Algemeene Directie:

HET COMMANDO DER MILITAIRE LUCHTVAART

Redacteur:

Res. Kapt. W rn. K. Akkerman

Redactie adres: Koningsplein II'. No. 8, Telef. 558 ALLE

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

18 Squadron.

Met ingang van 5 Juni werd eervol ontheven van het commando over liet 18de Squadron: de Kapitein Vlieger- Waarnemer D. B e r l i j n.

In zijn n'nats werd mei liet Commando belast: de Iste Luiten utt Vlieger-waarnemer W. P. A. W i n c k e l.

De overdracht van het Commando had plaats op Tji- lilitan, op 7 Juni j..l., in tegenwoordigheid van den Waarnemend C. AL L.

Kapitein Berlijn werd overgeplaatst naar het Depôt M. L. en belast met demobilisatie-nangelegenheden.

De Iste Luitcnam-Vlieger-Waarnemer P. A. Hoyer werd belast met de functie van Onder-commandant van het Ifide Squadron.

Nieuw gebouw.

De Opleidingsschool >-oor bewapenings-monteurs op Andir, is dezer dagen in haar nieuwe gebouw getrokken. Zij heeft Ihans de beschikking over een groot practijk- lokaal, eenige les-lokalc-n en een eigen werkplaats.

Dr. A. Plesman.

De President-directeur van de K. L. M., Dr. A. Ples- man, arriveerde op 7 Juni met de Constellation „Nijmegen" in Batavia. De „Nijmegen", bestuurd door Parmen- tier, was de eerste van de Constellations, welke thans geregeld van Amsterdam naar Batavia zullen vliegen.

Dr. Plesman had eenige contacten met de M. L. Hij bezocht de M. L.-gebouwen op Kemajoran en vond dat de operation-room en de luchtverkeersdienst (die ook voor de verkeersvliegtuigen zorgen.) „dik in orde" waren.

Ziezoo, eindelijk is het even stil in de telefoon. Nou kan ik even uitblazen. Eigenlijk is het wel aardig, boven op zoo'n lauwer. Een lekker windje om je heen en móet je s naar dat uitzicht kijken. Al die palmbuomen en me sawatjes en die aardige zwartie-marktpleintjes, echt schilderachtig. Als ik daar naar kijk, hen ik voor een paar oogenblikken al die narigheden vergeten waar die piloten je mee aan je hoofd komen.

Even lekker uit de sleur

Aan me gezond, wat is dat nou?! Daar begint die veilt zonder wielen weer!

Wat zegt U? O, hij kan 'm niet meer houwen. Ja, nou ie het zegt, dat is ook duidelijk te zien. Het is geen gezicht, heelemaal op z'n kant komt ie naar beneden met die kist. Ziezoo, daar ligt ie. Waar blijf je nou met je rapport, hè? En moet je daar 's kijken. Daar gaat me die eene vent waarachtig net starten, terwijl die andere precies aan het afvangen toe is.

Zou ie dat nou werkelijk niet zien?! Daar gaat ie, ik hou me hart vast, oei, net d'r langs, dat scheelde niks.

Hè, hè, eventjes rust weer. Even uitblazen. Toch een aardig baantje, zoo boven op die lauwer, je ziet nog's wat en je zit overal met je neus boven op.

KAAS.